

DÉLMAGYARORSZÁG

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

50. évfolyam, 8. szám

10 oldal — Ára: 70 fillér

Vasárnap, 1960. január 10.

Megjelent a kormány határozata a tizenöt éves lakásfejlesztési tervről

Lakbérpótlék a lakások jobb kihasználására, a lakásállomány korszerűsítésére és növelésére

Rendelettel szabályozták az albérleti szobák díját

A hivatalos lap vasárnapi száma közli a magyar forradalmi munkás-paraszti kormány határozatát a 15 éves lakásfejlesztési tervről. Ugyanekkor megjelent a hivatalos lapban a lakbérpótlékról és az albérleti díjakról szóló kormányrendelet.

A nagy jelentőségű távlati lakásfejlesztési határozatról és az ugyancsak a lakáshelyzet javítását célzó lakbérpótlék-rendeletéről az Építésiügyi Minisztériumban a következő tájékoztatást adták az MTI munkatársának:

A második világháborúban több tízezer lakóház, illetve lakás pusztult el, a lakásállomány jelentős része pedig megrongálódott.

A felszabadulás után népi demokráciánk nagy erőfeszítéseket tett a lakáshelyzet javítására. Mintegy háromszázezer új, nagyrészt közművekkel ellátott, jól felszerelt lakást építettünk meg. Évszázadok mulasztásait azonban lehetetlenség másfél évtized alatt helyrehozni, ezért a lakáshiány napjainkban még mindig a lakosságot legjobban foglalkoztató szociális kérdés. A most megjelent határozat kimondja, hogy a párt és a kormány a legközelebbi évek egyik legfontosabb feladatának tartja a kapitalista Magyarországtól örökölt rossz lakáshelyzet gyökeres megjavítását. Erőforrásaink és gazdasági lehetőségeink módját adnak arra, hogy 15 éven belül a lakáshiányt lényegében felszámoljuk és minden arra igényigyesült családot lakáshoz juttassunk.

A határozat értelmében az 1961-től 1975-ig terjedő tervidőszakban mintegy egymillió lakás építését kell előirányozni a járulékos és kapcsolható létesítményekkel együtt. A program szerint 1961—1965-ben 250 000, 1966—1970-ben 350 000, 1971—1975-ben négyszázezer lakást kell megépíteni. Az egymillió lakásnak mintegy 60 százaléka állami kivitelezésben, elsősorban a fővárosban, az ipari jellegű városokban és a munkásszélylaktá egyéb településeken épül fel. Az állami kivitelezésű lakásokat bérlakásként, szolgálati lakásként és szövetkezeti lakásként kell felhasználni. A lakásoknak legalább egyharmada, körülbelül 200 000 lakás lesz szövetkezeti, illetőleg öröklakás. A határozat intézkedik, hogy az új lakások településszerinti elosztásánál a regionális vizsgálatok eredménye és a távlati iparfejlesztési terv érvényesüljön. A fővárosba való túlzott beáramlás ellensúlyozására négy-öt vidéki centrumot megfelelő színvonalra kell kiépíteni.

A nagyarányú lakásépítési program előfeltételként intézkedik a rendelet az alapközművesítésben mutatkozó elmaradás fokozatos felszámolásáról is.

Az új építési módszerek elterjesztése és az építőipar magasabb fokú szerveztségének minél jobb kiaknázása céljából a lakásépítésekkel általában új lakónegyedek létesítésével hajtják végre.

Utasítja a határozat az Országos Tervhivatal elnökét és az építésügyi minisztert, hogy a tanácsok javaslatainak figyelembevételével öt éves tervidőszakonként al-

lapítsák meg a régi lakóépületek szanálásának mértékét. Azokat a korszerűtlen, elavult épületeket, amelyek anyaguk és koruk miatt gazdaságosan nem újíthatók fel, le kell bontani. A második öt éves terv időszakában állami kivitelezéssel átlag 48 négyzetméter alapterületű lakásokat kell építeni. A nagyvárosokban gondoskodni az egyedülálló személyek, a gyermektelen házaspárok és a nyugdíjasok elhelyezésére alkalmas lakásokról is.

Az újonnan épülő lakások felszereltségében is jelentős haladást ír elő a határozat. A második öt éves tervben a lakások 60—65 százalékát fürdőszobával, a többit mosdófülkével látják el. A többszintes lakóépületeket általában központi fűtéssel kell felszerelni. Az épülő lakásoknak 60 százalékát távfűtéssel, tömbfűtéssel, vagy egyedi központi fűtéssel látják el.

A második öt éves terv időszakában az új lakásoknak mintegy 45 százalékát beépített szekrényvel, 40 százalékát pedig beépített konyhabútorral kell ellátni.

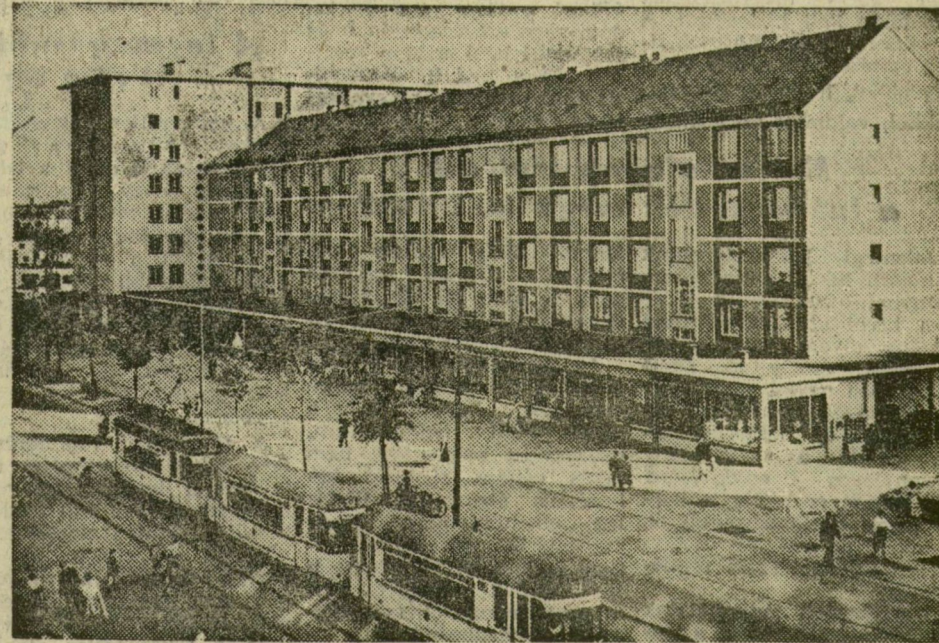
Intézkedik a határozat arról is, hogy a távlati lakásépítési programot az építőipari technika fejlettebb módszereire való fokozatosabb áttéréssel és az eddiginél jobb szervezéssel hajtsák végre.

Fontos rendelkezése a határozatnak, hogy a lakások átlagos alapterületének 48 négyzetméteren felüli növekedése és a fokozódó felszereltség az építés költségét ne növelje. Biztosítani kell azt is, hogy az építési költségek csökkentését ne kesse a lakásépítés minőségének romlása, sőt a kivitelezés minősége fokozatosan javuljon. Törekedni kell arra, hogy a lakások építése általában minden év novemberig befejeződjék.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Szeged testvér városában

Jelentősen fejlődött Drezda, Szeged német testvérvárosa a múlt évben. Fokozatosan felépülnek a második világháborúban összebombázott város negyedei és a különböző részekben levő üres foltokra, telkekre szép, modern lakóház-tömbök kerülnek. Képünk a Borsberstrasse egyik új, négyemeletes lakóházát mutatja be, amelynek földszintjén szép üzletsor helyezkedik el.

Büszkék lehetünk arra is, amit a paprika-, a konzerv- és a szalámiiparban alkottunk

Újabb jelentős feladatok a szegedi élelmiszeripar előtt
Kovács Imre élelmiszerügyi miniszter nyilatkozata a Délmagyarországnak

Nemrégben — mint ahogy arról már lapunk hasábjain beszámoltunk — Szegeden járt Kovács Imre elvtárs, élelmiszerügyi miniszter. Ez-alkalommal nyilatkozott a Délmagyarországi munkatársának a szegedi élelmiszeripari üzemek előtt álló feladatokról, a vezetőket és a munkásokat foglalkoztató kérdésekről. A többi között elmondotta:

— Amit eddig alkottunk a paprika-, a konzerv- és a szalámiiparban — arra büszkék lehetünk.

Öt év múlva is elégedettek leszünk, ha a szegedi élelmiszeriparban műs-

zálag, munkaszervezésben olyan fejlődést érünk el, mint az elmúlt öt évben. Van Szegednek három olyan élelmiszeripari gyára, amelyeknek termékei keresettek a világban. A szalámi, a paprika után előbb-utóbb a Konzervgyár készítményei is világszerte ismertté válnak. Ugy vigyázzanak erre a hírnévre a szegedi üzemek vezetői és dolgozói, mint a szemük fényére.

— Az elért eredményekben nagy a szerepe annak, hogy a helyi üzemek vezetői érték munkájukat, önállóbbakká váltak az utóbbi három évben. A vállalatok

fejlesztésében elért eredmények is bizonyítják, hogy a vállalati kezdeményezés eredményesen bontakozott ki. A jövőben azonban még több műszaki kezdeményezésre lesz szükség, mint eddig.

A minisztérium elsősorban azon méri majd le a vállalatok vezetőinek tevékenységét, hogy mennyire haladtak előre az üzemben a technika fejlesztésében.

— Az élelmiszeripar fejlesztésével Szegeden megoldjuk a tejfeldolgozás s a kenyérellátás problémáit. Idén újabb gépek, a korszerűbb technika alkalmazásával növeljük a mel-

lő üzemünk termelését. A többi között beruházásból új paradicsomfeldolgozó gépsort kap a Konzervgyár, két új szárítógépet a Paprikafeldolgozó Vállalat. A meglévő négy hengerezékes paprikamalma mellé pedig bankhitelből újabb öt hengerezékes malmost szerelnek fel. A műszaki fejlesztésben sokat várunk az üzemek vezetőinek, műszaki dolgozóinak, újtóinak öntevékenységétől. Hasonlóan nagy szerep vár rájuk a munkaszervezés további tökéletesítésében. Hogy e feladatoknak eleget tudjanak tenni, foglalkoztassanak üzemekben minél több képzett szakembert, mérnököt.

Olyan üzemek, mint a Paprikafeldolgozó, s a Konzervgyár, nem lehetnek meg magas képzettségű specialisták nélkül. A fejlődés megkívánja, hogy legyenek ezekben az üzemekben például elektromérnökök, üzemi közgazdászok, szervezők, akik specialistái a termelés szervezésének, s elvégzik a belső közgazdasági tényezőket, témákat vizsgálják.

(Folytatás a 3. oldalon.)

A szovjet kormány jegyzékben közölte rakétakísérleti tervét az Egyesült Államokkal

Lincoln White, az amerikai külügyminisztérium szóvivője bejelentette, hogy a Szovjetunió átnyújtotta az Egyesült Államok moszkvai nagykövetségének azt a jegyzékét, amelyben közli a Csendes-óceán térségében végrehajtandó rakétakísérlet tervét.

Henry Jackson amerikai szenátor annak a véleménynek adott kifejezést, a kísérlet sorozatot azt jelzik, hogy a Szovjetunió sikereit 5000 mérföldnél is nagyobb hatósugarú lövedékeket előállítania. Saltonstall és Jackson szenátor rámutatott, az amerikaiak nem vonhatják kétségbe a Szovjetuniókat a rakéták használatát, hogy a Szovjetuniókat a rakéták használatát a katonai célokra is használhatók — írja az amerikai lap.

az előzményeket — mondták.

A New York Times című amerikai lap vezércikke szerint a szovjet rakétakísérletek bejelentése újból felveti azt a kérdést, vajon megfelelő-e az a rakéta- és űrutasítási program, amelyet Eisenhower körvonalazott.

»Lehetséges, — állapítja meg többek között az amerikai lap, hogy számunkra futurista fantáziának tűnik a TASZSZ-nak az a közleménye, amely szerint űrhajózásra alkalmas óriási rakétákkal kísérleteznek a Szovjetunióban. Az azonban már egyáltalán nem futurista elképzelés, hogy a Szovjetunió a kísérleteihez olyan ballisztikus rakétákat használ, amelyek szükség esetén katonai célokra is használhatók — írja az amerikai lap.

Nagyobb figyelmet!...

Az elmúlt esztendőben nem a legjobban alakult Szeged üzemében a baleseti statisztika átlaga. Talán ez a kifejezés nem is jó, mivel nem számadatokról, hanem emberekről van szó, sőt sok esetben életéről. Sajnos, nem is egy baleset haláloskimenetelű volt, de sok sérülés, csontkulás, betegség keletkezett: részben a baleseti berendezések hiánya, részben a berendezések kötelező használatának mellőzése miatt — ahogyan ezt az Újszegedi Ládagyárban is láthatjuk —, s nem kevésbé a dolgozók felelőtlensége, vigyázatlansága miatt.

Az ember értékéről szépen beszélni és közben munkakörülményeivel keveset törődni, annyit jelent, mintha a szép szónoklatú ember a saját előadását sem hinné el. Balesetvédelmi berendezéseket félredobni, használaton kívül helyezni pusztán »szokás dolgá«-ból, vagy magasabb kereseti lehetőségek érdekében — felelőtlenség a családdal, a társadalommal szemben. S ezért nem is tűrhető.

Nem vigasz az, hogy az üzemi balesetek magas száma elűti az üzemet esetleges »élizem«, vagy más kormánykitüntetéstől, az igazgatót a prémiumtól. Az sem megnyugtató, hogy egyik-másik igazgatót a balesetek miatt bíróság elé állítják, megbírságozzák, elítélik, vagy leváltják stb. ... mert ettől még a baleseti halott nem támad föl, a levágott kézfej nem kerül vissza a csuklóra, s egy megnyomorított családi élet nem virul ki.

Az igazgató, a főmérnök stb. nem lehet jelen minden gépnél, munkapadnál, kemencénél, szárítónál stb. De ellenőrizni s a balesetveszélyt észrevenni: munkaköréből fakadó kötelessége. Hiszen e vezetőkre van bízva több tíz, több száz, vagy ezer ember munkája, sorsa. S ezért jogos és helyes a vezetők szigorú büntetése, ha vállalati hanyagság is fennállt egy-egy üzemi balesetnél. De szigorú intézkedéseket kellene foganatosítani az esetben is, ha a balesetek megtörténtében — figyelmeztetés ellenére — a munkás hanyagsága, felelőtlensége játszott szerepet. Ez az üzemi szakszervezetek, üzemi tanácsok kötelessége is.

Az elmúlt év figyelmeztető: igazgatók, műszaki vezetők, balesetvédelmi felelősök, a munkásokkal közösen hárítsák el üzemekben, műhelyekben a baleseti lehetőségeket. E tekintetben hasznos eligazítást nyújtott lapunk hasábjain a közelmúltban megjelent e témával foglalkozó cikk, az SZMT munkavédelmi felelősének, Kiss László elvtársnak tollából.

Ne legyen nyugalma felelős üzemi embernek, amíg az üzemben balesetveszélyes hely van, megfelelő védőberendezések nélkül. A balesetelhárítási berendezésekhez szükséges pénzeszközöket minden vállalat előteremtheti, erre kormányunk, szakminisztériumaink biztosítják az anyagi lehetőséget. Csak élni kell vele.

Üzemi munkavédelmi felelőseink, üzemi tanácsaink az év elején vizsgálják meg e tekintetben üzemüket, hogy az 1960-as év kevesebb balesettel, szerencsétlenséggel végződjön, mint az elmúlt esztendő.

Ma:

Kísértet, amely visszafér

A rákszűrés fontosságáról

Közös portán

Ki volt Szeged legeredményesebb sportolója?

Megjelent a kormány határozata a tizenöt éves lakásfejlesztési tervről

(Folytatás az 1. oldalról.)

A határozat értelmében a lakásfelújítási munkák tervszerűbbé tétele céljából 1960-ban a házkészítést ellátó tanácsai szervek felmérik az állami lakóépületek műszaki állapotát. A felmérés eredményeinek alapján el kell készíteni a lakóházfelújítás és karbantartás távlati tervét. A cél a lakásállomány arra érdemes részének korszerűsítése. A második öt éves tervben az állami tulajdonban lévő lakóépületek javítására és korszerűsítésére a régi áron ötmilliárd forintot kell előirányozni.

Nagy súlyt helyez a határozat a saját kivitelezésű lakásépítés fejlesztésére is. Az 1961-től 1975-ig terjedő időszakban magánérőből saját kivitelezésben körülbelül 400 ezer lakás megépítésének feltételeit kell biztosítani. A magánérőből történő családi házak építéseket hosszútávú hitelekkel, irány- és tipus-tervekkel, valamint szaktanács-

adással támogatják. Meg kell vizsgálni, hogy a mezőgazdaság szocialista átszervezése milyen intézkedéseket tesz szükségessé a termelőszövetkezeti parasztság csoportos családi lakóházépítkezésének elősegítésére. A saját kivitelezésű családi házak anyagellátását a belkereskedelem útján nagyrészt a népgazdasági tervben előirányzott központi anyagkészletekből kell biztosítani.

A magán- és vegyes tulajdonban lévő lakóházak állagának megóvása céljából a tulajdonost kötelezik a házak jó karbantartására. A felújításhoz a tulajdonos állami kölcsönt is kaphat.

A kormány határozata végül utasítja az érdekelt minisztereket és az országos hatáskörű szervek vezetőit, felkéri a társadalmi és tudományos szervezeteket, hogy minden lehető módon segítsék elő a távlati lakásfejlesztési program megvalósítását.

tó bizottságának pénzügyi szakigazgatási szerveivel írásban közölni. Ha a bérlet a lakbérpótlék összegét kifogásolja, a közlés kézhezvételétől számított nyolc napon belül kérheti az összeg helyesbítését. A helyesbítésről az illetékes tanácsi végrehajtó bizottságnak pénzügyi szakigazgatási szerve dönt. A jogerős döntésig a bérlet a bérbeadó által közölt összeget köteles megfizetni.

Ha a lakásban állandóan lakó személyek számában a lakbérpótlék fizetési kötelezettségre kiható változás áll be, ezt a bérlet nyolc napon belül köteles a bérbeadónak bejelenteni. A lakbérpótlék összegét a válto-

zásnak megfelelően módosítani kell.

A lakbérpótlékből származó bevétel 30 százalékát a területileg illetékes tanács közsegfejlesztési alapjába, 20 százalékát pedig a megyei tanács végrehajtó bizottsága részére kell átutalni, hogy ezeket az összegeket lakásfejlesztésre fordíthassák. A megyei jogú városokban a bevétel 60 százaléka illeti meg a megyei jogú városi tanács közsegfejlesztési alapját. A bevétel fennmaradó részét a pénzügyminiszter által meghatározott külön számlára kell átutalni és azt kizárólag a lakóházak állagának megóvására, korszerűsítésére, valamint új lakások építésére szabad felhasználni.

A legmagasabb összegű albérlési, illetve ágybérlési díjak

A kedvezőtlen lakásviszonyokat kihasználva sok bérlő visszaélt azzal a lehetőséggel, hogy lakásának egy részét albérlésbe adhatja. A részükre felesleges helyiségeket a megengedhetőnél magasabb albérlési díjért adták ki. Ezt a lakosság széles rétegei joggal kifogásolták. Ezért a kormány meghatározta a szedhető legmagasabb albérlési és ágybérlési díjakat.

A társadalmi tulajdonban lévő lakás és személyi tulajdonban lévő, tanácsi rendelkezés alatt álló lakás bérlője, vagy tulajdonosa albérlési díj címén az albérlő kizárólagos használatában álló helyiség területének minden négyzetméter után a lakás teljes alapterületének egy négyzetméterére eső lakbérhagyadnak legfeljebb az ötszörösét kérheti. Az így számított albérlési díj Budapesten nem haladhatja meg a 250 forintot. Vidéki városokban és ipari községekben a 150 forintot, egyéb helyeken pedig a 100 forintot. A bérbeadó ezenkívül csak a bútor, az ágynemű és a lakó helyiségben lévő egyéb berendezési tárgyak használatáért kérhet személyenként legfeljebb havi 100 forintot és az általa nyújtott egyéb szolgáltatásokért (például fűtés) tényleges költségeket.

Ha a bérlő (tulajdonos) bútorozatlan helyiséget család, házaspár részére albérlésbe, a négyzetméter szerinti meghatározott 250, 150, illetve 100 forintot korlátozott díjat 50 százalékkal növelni lehet.

A kormányrendelete határozottan gátat vet az albérlési uszoriának, ezért árdragító visszaélésnek minősítik azt az esetet, ha a bérlő a megengedettnél magasabb albérlési díjat kéri ki, vagy fogad el.

Ha a bíróság a bérlőt árdragító visszaéléstért jogerősen elítélte, a szóban forgó lakrészt az albérlő kérelmére, részére társbérlésként ki lehet utalni, feltéve, hogy a társbérlés létesítésének feltételei egyébként fennállnak. Ha az albérlő a lakrészt kiutalását nem kéri, vagy öt kizáró okok miatt bérlőtől kijelölni nem lehet, a lakrészt a lakásügyi hatóság előzetesen igénybe veszi és megüresedés esetén igényjogosult személy részére kiutalja. A bérlőt ilyen esetben a társbérlő személyének kiutalásáért, illetve a lakóhelyiség elcserélésének joga nem illeti meg.

Az ágybérlési díjak mértékének megállapításánál hasonló elvek érvényesülnek, azzal az eltéréssel, hogy a díj kifizetésének kötelezettsége az egyes ágybérlési és lakóhelyiség használatának arányában terheli.

A rendelet 1960. február 1-én lép hatályba. Abból a célból azonban, hogy a bérlők lakásuk megfelelő kihasználásáról gondoskodhassanak, illetve a jogos igényüket meghaladó lakásokat kisebbre elcserélhessék, a rendelet májd nem egy éves túllépti időt engedélyez a lakbérpótlék fizetési kötelezettség élethelvételezésére. A lakbérpótlék fizetési kötelezettség tehát csak 1961. január 1-én kezdődik.

Ismételten hangsúlyozni kell — mutattak rá nyomatékosan az Építésiügyi Minisztériumban —, hogy a lakbérpótlék fizetési kötelezettség célja a lakások jobb kihasználásának elősegítése, nem pedig az állami bevételek növelése — fejezték be a tájékoztatást az Építésiügyi Minisztériumban.

Sok ezer dolgozó kísérte utolsó útjára Antos Istvánt

Szombaton délelőtt a Nemzeti Galériában ravatalozták fel Antos Istvánt, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának tagját, a forradalmi munkás-paraszt kormány pénzügyminiszterét, országgyűlési képviselőt, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tanárát. Délelőtt 11 óratól a főváros dolgozói sűrű sorokban keresték fel a Nemzeti Ga-

léria oszlopcsarnokait, hogy a ravatalnál kegyelettel adózzanak Antos István emlékének.

A ravatalnál díszörsegek váltották egymást. Díszörseget állt Kádár János, az MSZMP Központi Bizottsága első titkára, dr. Münnich Ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, Apró Antal, Biszku Béla, Fehér Lajos, Fock Jenő, Kállai Gyula, Marosán György, Nemes Dezső, Rónai Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, Szirmai István, a Politikai Bizottság póttagja. Díszörseget állt az MSZMP Központi Bizottságának, az Elnöki Tanácsnak, a kormánynek számos tagja.

A gyászszertartás délután a Kerepesi temetőben folytatódott.

A Himnusz hangjai után Apró Antal, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács első elnöke helyettese búcsúzott Antos Istvántól.

Kommunistaként élt, mindig a munka első frontvonalában

Kommunistától búcsúzunk — fáradhatatlan, tapasztalt és szeretett elvtársától, barátától, a párt harcos, hű katona: Antos Istvántól — kezdte búcsúbeszédét Apró

Antos Istvántól búcsúzunk — fáradhatatlan, tapasztalt és szeretett elvtársától, barátától, a párt harcos, hű katona: Antos Istvántól — kezdte búcsúbeszédét Apró

Antos Istvántól búcsúzunk — fáradhatatlan, tapasztalt és szeretett elvtársától, barátától, a párt harcos, hű katona: Antos Istvántól — kezdte búcsúbeszédét Apró

Antos Istvántól búcsúzunk — fáradhatatlan, tapasztalt és szeretett elvtársától, barátától, a párt harcos, hű katona: Antos Istvántól — kezdte búcsúbeszédét Apró

Antos Istvántól búcsúzunk — fáradhatatlan, tapasztalt és szeretett elvtársától, barátától, a párt harcos, hű katona: Antos Istvántól — kezdte búcsúbeszédét Apró

Antos Istvántól búcsúzunk — fáradhatatlan, tapasztalt és szeretett elvtársától, barátától, a párt harcos, hű katona: Antos Istvántól — kezdte búcsúbeszédét Apró

Antos Istvántól búcsúzunk — fáradhatatlan, tapasztalt és szeretett elvtársától, barátától, a párt harcos, hű katona: Antos Istvántól — kezdte búcsúbeszédét Apró

Antos Istvántól búcsúzunk — fáradhatatlan, tapasztalt és szeretett elvtársától, barátától, a párt harcos, hű katona: Antos Istvántól — kezdte búcsúbeszédét Apró

Antos Istvántól búcsúzunk — fáradhatatlan, tapasztalt és szeretett elvtársától, barátától, a párt harcos, hű katona: Antos Istvántól — kezdte búcsúbeszédét Apró

Antos Istvántól búcsúzunk — fáradhatatlan, tapasztalt és szeretett elvtársától, barátától, a párt harcos, hű katona: Antos Istvántól — kezdte búcsúbeszédét Apró

Antos Istvántól búcsúzunk — fáradhatatlan, tapasztalt és szeretett elvtársától, barátától, a párt harcos, hű katona: Antos Istvántól — kezdte búcsúbeszédét Apró

Antos Istvántól búcsúzunk — fáradhatatlan, tapasztalt és szeretett elvtársától, barátától, a párt harcos, hű katona: Antos Istvántól — kezdte búcsúbeszédét Apró

Antos Istvántól búcsúzunk — fáradhatatlan, tapasztalt és szeretett elvtársától, barátától, a párt harcos, hű katona: Antos Istvántól — kezdte búcsúbeszédét Apró

Antos Istvántól búcsúzunk — fáradhatatlan, tapasztalt és szeretett elvtársától, barátától, a párt harcos, hű katona: Antos Istvántól — kezdte búcsúbeszédét Apró

Antos Istvántól búcsúzunk — fáradhatatlan, tapasztalt és szeretett elvtársától, barátától, a párt harcos, hű katona: Antos Istvántól — kezdte búcsúbeszédét Apró

Antos Istvántól búcsúzunk — fáradhatatlan, tapasztalt és szeretett elvtársától, barátától, a párt harcos, hű katona: Antos Istvántól — kezdte búcsúbeszédét Apró

Antos Istvántól búcsúzunk — fáradhatatlan, tapasztalt és szeretett elvtársától, barátától, a párt harcos, hű katona: Antos Istvántól — kezdte búcsúbeszédét Apró

Antos Istvántól búcsúzunk — fáradhatatlan, tapasztalt és szeretett elvtársától, barátától, a párt harcos, hű katona: Antos Istvántól — kezdte búcsúbeszédét Apró

Milyen alapon történik a lakbérpótlék megállapítása?

Jelenlegi lakáshelyzetünk a távlati lakásfejlesztési kormányhatározat rendelkezéseim kívül szükségessé teszi néhány olyan átmeneti intézkedést, amely az adott helyzetben módot ad a meglévő lakásállomány jobb elosztására és kihasználására, tehát a lakáshiány viszonylagos enyhítésére. Ezt a célt szolgálja a kormány a lakbérpótlékről, valamint az albérlési és ágybérlési díjakról szóló rendelete is.

A gyakorlati tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a nagyobb lakások még nincsenek mindenütt kellőképpen kihasználva. Ezért a bérlőket anyagi ösztönzéssel célszerű érdekeltté tenni abban, hogy csak akkor lakást vegyenek igénybe, illetőleg tartanak fenn, amekora a család számára indokoltan szükséges. A lakbérpótlék fizetési kötelezettség elrendelése azt a lehetőséget kívánja megadni, hogy a bérlők önkéntesen lebonyolított lakáscseréje révén a népesebb családok a jogos lakásigényüknek megfelelő méretű lakás és lakásokhoz jussanak, a kislétszámú családok pedig a nagyobb lakásokból kisebbekbe költözzenek.

A most megjelent rendelet tehát úgy intézkedik, hogy az állam, a szövetkezetek és a társadalmi szervezetek tulajdonában lévő lakások, valamint a személyi tulajdonban lévő, tanácsi rendelkezés alatt álló lakások bérlői — a lakás nem megfelelő kihasználása esetén — lakbérpótléket kötelesek fizetni. (Tanácsi rendelkezés alá tartoznak az 1953. április 1. előtt épült személyi tulajdonban áll, háromszobásnál nagyobb lakóházak lakásai, a társasházak háromszobásnál nagyobb örökös lakásai, valamint a szövetkezeti házak háromszobásnál nagyobb lakásai.)

A lakbérpótlék megállapítása szempontjából a hat négyzetméternél nagyobb de a tizenkét négyzetmétert meg nem haladó nagyságú lakószoba egy személy, a tizenkét négyzetméternél nagyobb lakószoba két személy elhelyezésére alkalmas lakószobának minősül. Ha a lakásban állandóan lakó személyek száma — e kihasználási mérték szerint — a lakásban elhelyezhető személyek számához képest keftővel kevesebb (egy többszobás esetben), úgy 120 forint, ha hárommal kevesebb (másfél többszobás esetben), úgy 180 forint, ha néggyel kevesebb (két többszobás esetben), 260 forint, ha ötten kevesebb (két és fél többszobás esetben) 350 forint, ha hatnál kevesebb (három többszobás esetben), 450 forint lakbérpótléket kell a lakás után havonként fizetni,

Hatnál több személy hiányában minden további személy után fél többszobánként további 110 forint lakbérpótlék fizetendő.

Az építésiügyi miniszter és a pénzügyminiszter felhatalmazást kapott, hogy a bérlő által helyreállított, műszakilag megosztott, nem lakás céljára szolgáló helyiségek átalakított, illetőleg emeletépítés, vagy padlástérbeépítés útján létesített lakások esetében a lakbérpótlék összegét rendelettel mérsékelhesse, illetőleg elengedhesse.

Lakószobának minősülő helyiségek

A rendelet alkalmazása szempontjából lakószobának minősül a lakás céljára használt helyiségek közül az előszoba (előtér), a konyha és a fürdőszoba céljára használt helyiségek kivételével — minden olyan helyiség, amelynek területe a hat négyzetmétert meghaladja, közterületre, vagy udvarra nyíló ablaka, melegpadlója van és fűthető.

A most közzétett rendelet a lakásbérlési jogszabályok alapján engedélyezett különöszobát is igényt meghaladó lakrésznek minősíti, ennél fogva az ilyen szoba is lakbérpótlék-fizetési kötelezettség alá esik. A szükséglakások bérlői mentesek a lakbérpótlék fizetési kötelezettség alól. Komfort nélküli lakás esetében az egyébként fizetendő lakbérpótlék összegének 50 százalékát kell fizetni. Ha a lakásban együtt lakó személyek egyike tartósan fertőző betegségben szenved, de állapota intézeti gyógykezelést nem követel meg, e személyt a lakbérpótlék megállapítása szempontjából két személynek kell számításba venni.

A lakásban állandóan lakó személyek számának megállapításánál a bérlőt, továbbá a bérlő egyváltó családtagjait, valamint a lakásban lakó háztartási alkalmazottat kell számításba venni akkor is, ha nem tartózkodnak állandóan a lakásban, hanem az ide vonalközi minisztertanácsi rendeletben meghatározott alkálól és időre (hivatalos kiküldetés, vidéki vagy külföldi szolgálat, gyógvintézet) távol vannak a lakásból.

A lakbérpótlék fizetendő összegét a társadalmi tulajdonban lévő lakások esetében az illetékes házkészítő szervek, a személyi tulajdonban lévő tanácsi rendelkezés alatt álló lakások esetében pedig a bérbeadó tulajdonos köteles kiszámítani és a lakbérpótlék havi összegét a bérlővel, valamint az illetékes tanács végrehaj-

Hruscsov fogadta a belga képviselőház elnökét

Hruscsov, a szovjet Minisztertanács elnöke pénteken a Kremlben fogadta Paul Kronacker, a belga képviselőház elnökét és barátságos beszélgetést folytatott vele.

Kronacker tolmácsolta a szovjet kormányfőnek Erzsébet belga anyakirályné üdvözlését és jókívánságait. Hangsúlyozta, hogy az anyakirályné mindig jólesően

HUSZONNYOLC NÉGYPALATÁS LOTTÓSZELVÉNY

A lottó második játék-hetére beérkezett 3 896 698 darab szelvény. Ötállalatos szelvény nem volt. Négy állalatos 28 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 104 376,25 forint. A háromállalatos szelvények száma 2955 darab, ezekre a szelvényekre egyenként 495 forintot fizetnek. Két állalatos 90 132 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 16 200 forint, el.

emlékezik vissza 1958-as szovjetunióbeli látogatására. Hruscsov megköszönte az üdvözlést és jókívánságait küldte Erzsébet anyakirálynénak.

Megkezdődött az asszúni nagygát építése

Szombaton reggel Asszúnióban, az Egyesült Arab Köztársaság egyiptomi tartományának Nilus-menti városában ünnepélyesen megkezdtek a nagygát építési munkálatait.

Nasser elnök beszéde után hatalmas robbanás hangja reszketette meg a levegőt: a gombnyomásra működésbe hozott dinamit levegőbe roppította az első fekete gránitsziklát, amely az építkezések útját állta.

A robbanás pillanatában az Egyesült Arab Köztársaság valamennyi nagyvárosában tíz-tíz ágyúlövés dördült el.

Köszönetnyilvánítás

Antos István elvtárs halála alkalmából a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságához és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány több részvétnyilvánításért.

részvétnyilvánítás érkezett. Az MSZMP Központi Bizottsága és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány ezúton mond köszönetet a részvétnyilvánításokért.

Kovács Imre élelmezésiügyi miniszter nyilatkozata

(Folytatás az 1. oldalról)
gálatát és felhívja a figyelmet, hol miként lehet javítani, tökéletesíteni a munkát. A magyar élelmiszeripar jövője, hírneve ezt kötelezően írja elő számunkra.

— Üzemeink vezetői ne nyugodjanak meg, míg magas képzettségű specialisták nem lesznek üzemükben. Természetesen ezt ne várják a minisztériumtól és Budapesttől. Ezeket saját maguknak, az iparnak, az üzemeknek kell kinevelni. Válasszanak ki dolgozóik, vagy azok családtagjai közül tehetséges embereket, fiatalokat, s küldjék el őket tanulni ösztöndíjjal. Ezeket néhány év múlva visszakapják, mint kezdő mérnököket, de ők már a saját specialistáik lesznek. Nélkülük nem tudjuk kihasználni majd a modern automatápeket, nem tudunk megfelelni a ránk háruló feladatoknak.

A vezetés színvonalának az is mércéje, hogy mennyire látjuk el iparunkat, üzemünket kiváló szakemberekkel.

Azon munkáldokunk, hogy minél előbb meghonosítsuk a magas műszaki színvonalat, az automatikus termelést.

— Nem tartható állapot Szegeden, hogy az élelmiszeriparban, különösen a Konzervgyárban aránytalanul magas költségvetés legyen az üzemi létszámában az év különböző időszakaiban.

Keressük a konzervtermelés és fogyasztás különböző formáit, hogy ezáltal állandósítsuk az üzem munkáját. Olyannyira, hogy a létszám hullámzása, ingadozása legfeljebb 20-30 százalékos legyen. Hogy ezt elérjük, a paradicsomfeldolgozásban bevezetett gépesítést, automatizálást alkalmazzuk majd több növényfélése feldolgozásánál is. Szegeden az utóbbi években olyan termelési problémákat oldottunk meg, amelyekre azelőtt nem is gondoltak. A Budapesti Konzervgyár teljes kapacitással dolgozik a főszekán után is. Ezt kell elérnünk majd Szegeden is!

— A modern konzervkészítésművekre nemcsak Budapestnek, Szegednek, hanem egész Dél-Magyarországnak is szüksége van. Jelenleg Budapest és Szeged egy lakosra jutó konzervfogyasztása között négyeszeres különbség van. Ha ezt legalább kétszeresre csökkentjük és általában szélesítjük a vidék konzervfogyasztását, a Szegedi Konzervgyár előtt óriási fejlődési lehetőség nyílik.

— Magyarországon ma a fogyasztás eltolódik a kulturáltabb cikkek felé. Ez nemcsak abban nyilvánul meg, hogy nagy a kereslet a televízió iránt, hanem abban is, hogy keresik a legkülönbözőbb konzerveket. Ezért helyes volt a szegedi kezdeményezése, amelylyel halászlét gyártottak. Ilyen és ehhez hasonló újabb konzervek gyártásával kell biztosítanunk a munkások téli foglalkoztatását. Hogy azután, amikor eljön a tavasz, ezeket a dolgozókat állíthassuk át a primáriumok feldolgozására.

— A szegedi élelmiszeripari üzemekben nagy lehetőség van a termelékenység növelésére. Általában ott, ahol nyüzsgenek az emberek — másképp Szegeden ez a helyzet —, ott még közel sem aknáztuk ki a lehetőségeket. Amit a konzervipar eddig elért, az dicséretes dolog, de rövid idő alatt el lehet érni további 20-30 százalékos termelékenységnövekedést is. A gyártó folyamatokat már annyira modernizáltuk például a paradicsomfeldolgozásban, hogy ezzel két-három ember foglalkozhat a gyáron belül anyagmozgatásban foglalkoztatják, az ilyen munkát mindennek lehet nevezni, csak nem termelékenynek.

— Az élelmiszeripar egyenletes fejlődéséhez szükséges a jó minőségű, elegendő nyersanyag. Ezt szisztematikus termeléssel biztosítjuk üzemünknek. Néha előfordul, hogy a nyersanyagszállításban, a Szalámigyár esetében a sorsellátásban zökkenő áll be. Ennek ellenére elmondhatjuk, hogy gyakorlatilag megoldottuk a termelést, tényszerűt, hízalást. Más országokban sokkal nagyobb a hullámozás ezen a téren. Még jó pár esztendő telik majd el, míg ez a hullámozás teljesen megszűnik. Az ideális ellátás lényegében a

mezőgazdaság szocialista átszervezésével alakul ki.

— A Paprikafeldolgozó Vállalat nyersanyagellátásában mutatkozó nehézségek, amelyek többnyire abból adódnak, hogy a termelőszoövetkezetek ömlesztve adják át terméküket — megoldhatók. De nem úgy, ahogy egyes tsz-vezetők akarják, hogy fűzesse fej a paprikát a vállalat. Amíg modernebb eljárást nem találunk a paprika utóérlelésében, mint a felfűzés, addig megköveteljük a termelőktől, hogy így adják át termékeiket. Munkájukat természetesen megfizetjük, ezzel munkalehetőséget, jó keresetet biztosítunk a termelőszoövetkezetek dolgozóinak, öregeknek, fiataloknak egyaránt. A paprikafűzéssel könnyedén kereshetnek naponta fejenként legalább 80 forintot.

— Az árutermelésben nemcsak azt várjuk szövetkezeinktől, hogy többet adjanak, hanem azt is, hogy jobb minőségű terméket szállítsanak, mint az egyéni gazdaságok.

A minőségből egy jótányt sem engedünk, s ez vonatkozik a paprikára is. Ma már egy hold paprika termése 9-10 ezer forint jövedelmet biztosít a szövetkezetnek. Ezért lehet termelését követelni is a népgazdaság érdekében. Ebből lehet munkaegységet fizetni és lehet beruházni. Az állam ugyanis a paprika árban megfizeti a szövetkezetnek a szárítópajtákát is. A nagyüzemi felárat ne sajnálják beruházásra fordítani szövetkezeinkben. Ne vonják el az építéstől ezt a pénzt, mert önmagukat károsítják meg ezzel.

— A fűzetlen paprika és dohány nem lesz az élelmiszeripar nyersanyaga a jövőben sem. Üzemeink munkáját nem építhetjük a városi munkaerőre. Ez rövidesen teljesen eltűnik és ezért az árut ott kell előkészíteni, felfűzni, ahol megtermelik.

Ha egyik körzetben nem megy az árutermelés a követelményeknek megfelelően, akkor ennek termelését átvisszük másik körzetbe. Ettől az elgondolástól nem térünk el a paprikatermelés esetében sem, mert a fogyasztó és az állam nem kerülhet a kiszolgáltatottság állapotába.

— Ugy vélem, hogy a szegedi és a Szeged környéki szövetkezetek vezetői, tagjai, ha ismételtlen elmondjuk nekik, mit várunk tőlük, mit várnak az üzemek, az állam, akkor eleget tesznek a követelményeknek. Ennek alapján várható, hogy a jó nyersanyagellátás a jövőben minden feldolgozó ágban segíti a szegedi élelmiszeripar fejlődését — fejezte be nyilatkozatát Kovács Imre elvtárs, élelmezésiügyi miniszter.

Nagy Pál

Amit ma megtehetsz...

A munkához, amely előtünk torzósodik, kétféleképpen is hozzá lehet állni. Egyrészt: amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra! Másrészt: nem hajt bennünket a tatar. Miénk az ország valóban, s a magunk dolgát végezzük. Akkor és olyan hosszú pihenőket tarthatunk, amikor és amilyet akarunk, nem szól bele a megfizetett hajcsár. Legfeljebb önön boldogulásunk sínyli meg, ha fegyelmeztelenül, nem pedig kitarító szorgalommal veszünk részt a javak előállításában.

Kétfajta fegyelem lakik most még sok emberben. A régi, éhségen alapuló fegyelem, valamint az új, öntudatból fakadó, szocialista fegyelem. Erősek, mint a titánok, s úgyszólván naponta megmérkőznek egymással valamennyi munkahelyen. A munkások némelyike nem tud szabadulni egyiktől sem: az éhségfegyelem már nem, a szocialista fegyelem pedig még nem kényeszeríti, illetve sarkallja intenzívebb munkára.

Hát kell ma félnie valakinek attól, hogy munka nélkül maradjon? Vagy büntetést nálnak a hiányos öntudatot? Nem, habár ez utóbbi egyre nagyobb szegény lesz. A burzsoa és a szocialista gondolkodás meggyűlöli, az erkölcsi felfogások senkiföldjén áll jelenleg némelyik ember, s ezzel a helyzettel nem szabad megbékélnünk. Ebből ered jórészt a hanyagság, a késedelmes munkakezdés, a pazarlás, a dologdolgó rossz kihasználása és így tovább. Nemrégien délután pontosan 2 órakor már a gyárkapun léptek kifelé többen a DEL-ROST dolgozóit közül. Vajon mikor tették le a szerszámot? Nyilvánvalóan legalább 10-15 perccel hamarabb, mint amennyi időt le kellett volna dolgozniok. »Miénk a hatalom!« — mondják olykor maliciózan a kétfajta fegyelem között vergődők, s általában nehezen értik meg, hogy magatartásukkal éppen saját hatalmukat ássák alá és gyengítik.

Húsz évvel ezelőtt még nem voltunk gazdái sem az országnak, sem önmagunknak. Mások dirigáltak minket, mások hasznára hullajítottuk a verejtéket szigorú fegyelem korláta között. Csak egy destruktív szó, vagy megjegyzés kellett, máris mehetett a »rebellis« inségekonyha-kosztosnak, vagy később, a 40-es évek elején ki a frontra, meghalni. Abban az időben — különösen a hadianyagot gyártó üzemekben — valóságos hőstét volt, ha valaki szabotálta a termelést, hiszen a béke erőltette ezzel. Erdemes lett volna jobban iparkodnia? Nagyobb darab kenyeret tudott volna adni a családjának? Dehogyan. A gondja semmiesetre sem, csak a munkaereje, az egészsége

lett volna kevesebb. Akármelyik szegedi üzemből lehetne példát említeni arra vonatkozóan, hogy az órábér inszakadásig feszített munka esetén sem emelkedett. A teljesítményes viszony csak annyival volt átkozottabb ennél, hogy ha 20 fillérel többet kerestél valaki, mint a napszámos, akkor háromszor annyi munkát kellett elvégeznie. Ezenkívül a Bedó-rendszerrel, besúgók segítségével, pallérokkal hadával gondoskodott arról a gyártulajdonos, hogy maximális teljesítményt sajtoljon ki alkalmazottjaiból. S az utcákról is Damokles kardjának lezuhánása olyan reális veszély volt akkor, hogy aki élni akart, az nemigen zúgolódt.

S ha most megneveznénk néhány olyan szegedi munkást (sajnos, sok üzemben akadnak még kevésbé öntudatosak), aki nem látja el lelkiismeretesen a reábizott munkát, minden bizonnyal ilyesféle válaszokat kapnánk tőlük: elmúlt már az a világ, amikor hajcsárkodni lehetett. A Szegedi Falemezgyárban panaszkodott az egyik műszaki vezető, hogy nem szívesen figyelmezteti a hanyag munkást, mert az rögtön azt vágja oda neki, hogy »demokrácia van, kérem«. Ez is arra mutat, hogy kétféle fegyelem küzd egymással egyik-másik emberben, az új, öntudatos fegyelem az elmúlt 15 esztendő alatt még nem tudta kétvállra feketetni a régi, éhségfegyelmet. A tapasztalatok arról tanúsítják, hogy a munkát idő előtt abbahagyók, vagyis az úgynevezett lógósok többnyire a falvakból, a földművesmunka melől járnak be az üzemekbe, de ez is csak igazolja, alátámasztja, hogy sokkal rendszeresebb politikai nevelésre van szükség.

Az igazán nem állíthatja meg a rosszakarát sem, hogy a mi rendszerünkben sincs értelme a nagyobb szorgalomnak. Az újszegedi szövetgyárban dolgozó Gárgyán József, az Ecsetgyárban dolgozó Schulteisz Imrénét, a Szegedi Építőipari Vállalatnál dolgozó Liscsevics Lajost és rajtuk kívül még sok ezer fürge kezű munkást hívhatunk annak bizonyítására, hogy az átlagostól jobb termelési eredményekért megfelelő bért, ki-

tüntetések, jobb üzemi ellátottság, fokozottabb megbecsülést ad a nép állama. A szegedi szövetlányt nemcsak azért nem lehet megkülönböztetni manapság az orvosnőtől, mert kifogástalanul táplálkozik, hanem azért sem, mert minél gyorsabban és tökéletesebben elvégzi a rábizott munkát, annál szebben keres és keresetéből a legújabb divat szerint tud ruházkodni.

Nem lép fel senki olyan igényvel, hogy a munkás a pompeji katonára vakfegyelmével tartson ki a gépe mellett, s akkor is dolgozzék, ha rászakad az épület. Nyilvánvaló: ha valaki elfárad és megpihen egy cseppet, s ezért a művezetők sem szólnak sehoh. Számítatlan példa van rá, hogy ahol felelőssé teszik az embereket a rájuk bízott munka elvégzéséért, s csak a végső eredményt kéri tőlük számon, ott rendszerint nincs semmi baj a tervek teljesítésével. Arra azonban elengedhetetlenül szükség van, hogy szüntelenül, egyik nap úgy, mint a másik nap, foglalkozzunk a még jelenleg is régi kategóriákban gondolkodó emberekkel. Tanítsuk őket, fejlesszük ki bennük a szocialista munkafegyelmét, hogy hasznos, teljes értékű tagjai lehessenek a társadalomnak.

N. I.

Tízéves fennállását ünnepelte a makói József Attila Termelőszoövetkezet

Dögei Imre is részt vett az ünnepségen

Az országos híró makói József Attila Termelőszoövetkezet szombat este ünnepelte fennállásának tizedik évfordulóját. A jubileumi ünnepségen, amelyet a helyi földművelésügyi miniszter is, valamint Németh Károly, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Csongrád megyei pártbizottság első titkára.

A jubiláló termelőszoövetkezet dolgozóit Dögei Imre miniszter rövid pohárköszöntőben üdvözölte és további sikereket kívánt a mintaszerűen gazdálkodó tagjainak.

Kisértet, amely visszatér

A nyugat-németországi náci garázdálkodások nem a »Kelet mitikus fondorlatai«, hanem következményei annak az esztelen és veszélyes politikának, amelyet Washington és szövetségesei folytatnak a háború óta — írja az Izvesztija a nyugatnémet fasiszta túlkapásokat kommentáló cikkében. — Ujabb tanúbizonyságot szolgáltatnak arra, hogyan kezelnek a bonni hatóságok a garázdálkodások szervezőit.

Adenauer kancellár és Schröder miniszter a nyugatnémet és külföldi közvélemény követelése ellenére a kisujját sem mozdítja, hogy felelősségre vonja a provokációk szervezőit.

Egyes nyugati politikusok most úgy tesznek — jegyzi meg az Izvesztija — mintha váratlanul érnék őket a nyugat-németországi események. Pedig nem vártlan és nem véletlen események ezek: keserű gyümölcsök ezek annak a magnak, amit maguk a nyugati hatalmak vetettek.

Ma, SS-tribékek és a velük egy húron pendülő horogkereszteket rajzolnak a falakra. Holnap ugyanezek a tribé-

kek, atomtöltetű rakétákkal felfegyverezve, megkísérik a horogkereszttel leigázni Európát. És akkor késő lesz a politikai hibákért meakulpanni. Akkor majd semmivé válik az az elképzelés, hogy a náci állítólág csak egy irányba, Kelet felé akarunk előnyomulni.

A múlt tapasztalata arra tanít, hogy ilyen esetekben nem segítenek »a szövetségi kötelezettségek«, még a párizsi egyezmények sem, amelyek papíros védőpajzsában reménykedtek még nemrégiben a Rajnától nyugatra fekvő országok egyes rövidlátó személyiségei.

»Kisértet, amely visszatér« — így nevezik a kommentátorok Nyugat-Németországban és egyes más országokban a náci kilengéseket — írja befejezésül az Izvesztija. — Fenyegető kísértet ez. Még nem késő mindörökké visszakergetni a sötétség birodalmába, ahonnan nincs visszatérés. Menne hamarabb megteszik, annál jobb! Nem tűrhető, hogy Európa hajdani hőhérai síróivá váljanak a népek tartós békebe vetett reményeinek.

Idén nagymennyiségű kötszövött alsó- és felsőruha készül szintetikus szálból

A vásárlóközönség mindinkább a finomabb fésűgyapjúból és a szintetikus fonalakból készült kötszövött árut keresi. 1960-ban hozzávetőleg 5 millió darabbal több kötszövött áru kerül a vásárlók elé. Ezen belül lényegesen növekszik a szintetikus szálból készült alsó- és felsőruhák termelése. Alsóruhából 40, felsőruhából pedig mintegy 100 százalékkal gyártanak többet, mint tavaly. Mintegy 35 millió pár harisnyát gyárt az ipar, ebből 11 milliót szintetikus szálból.

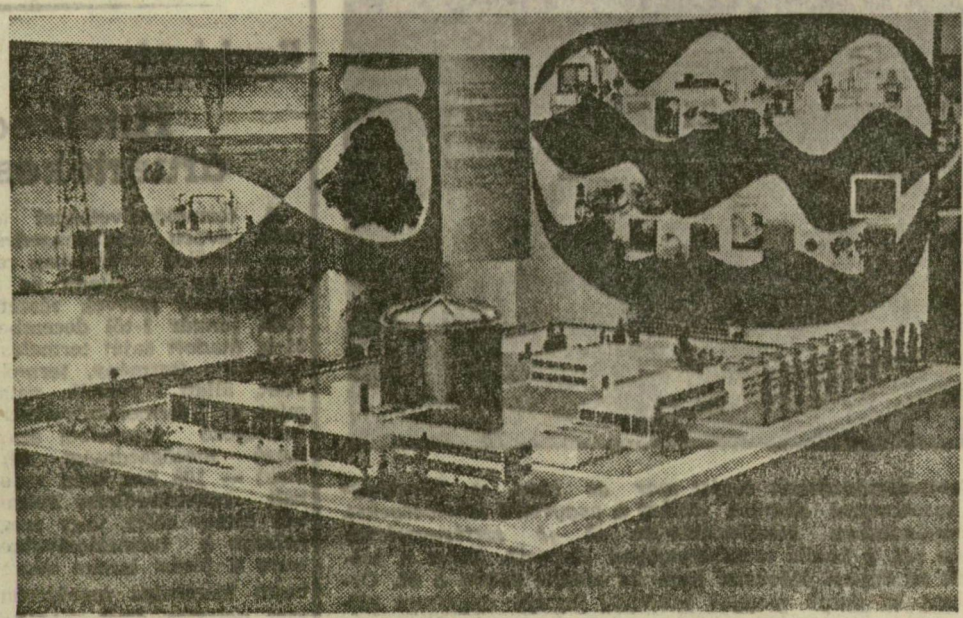
Az ipar általában lépést tart a nemzetközi divattal. Megkezdik a szimintás férfi zokni gyártását. Az év vége felé már árusítják az üzletekben a varrás nélküli női harisnyákat. Tavaly kezdtek el a gyermek harisnyanadrág gyártását, az idén kísérletképpen bakfis és női harisnyanadrágokat is készí-

Tízezer forintos pályázat könyvedvelők részére

»Hogyan lett jó barátom a könyv?« címmel hírdet pályázatot az Állami Könyvtérjesztő Vállalat felszabadulásának 15. évfordulójára.

A legfeljebb öt gépellát vagy olvashatóan írt oldal készített pályázatot március 15-ig lehet beküldeni az említett vállalat tájékoztatójának szerkesztőségébe (Bpest, V., Deák Ferenc utca 15.). A pályázóknak arról kell írniok, milyen könyvön vagy élményen keresztül kedvelték meg az olvasást, illetve, milyen művekből, hogyan alakították könyvtárukat, vagy hogyan kívánják ezt feleltetni.

A legjobb írások beküldői között tízezer forint értékű könyvvásárlási utalványt osztanak ki. A tizennyolc éven aluliaknál az első díj egy ezerforintos, a tizennyolc éven felüli pályázóknak egy ezerötzfórintos könyvvásárlási utalvány.

Prágában az egyik leglátogatottabb múzeum a Technikai Nemzeti Múzeum, amelyben a látogatók számtalan érdekességgel találkozhatnak. Felvételünk is a múzeum egy részletéről készült, amely »A jövő technikája« címet viseli és egy atomerőmű modelljét mutatja be, szemléltető táblákkal.

A ruzsai homokon is izzik az átalakulás parazsa

A makói meg a szentesi járásban az utóbbi napokban a nagy átalakulás hulláma úgy öntötte el ezeket a gazdag, szép tiszántúli falvakat, mint a sebes áradat. A népevelők úgy elkeveredtek a házról házra járó, gyüleléző gazdák között, mintha tán ott se lettek volna.

Ruzsán ma még nem tartunk itt, de már izzik ezen a több mint 20 ezer holdas »homoktengeren« is a forradalmi átalakulás parazsa. Hallgassuk csak Fodor István 16 holdas gazdát.

— Pár napja még én is vergődtem, aludni sem tudtam: írjam, ne írjam? Neki-estem, s megcsináltam. Másnap már magam is az agitátorokkal voltam. Kondacs János feleségétől alá is írta a nyilatkozatot, amikor meglátogattuk, s aztán még jelentkezett az anyósa is, hogy ő is akarja. Este meg gyűlés volt a mi házukban. Aztán, hogy hazamentek az előadók, még sokáig tanakodtunk. Tizenhatan voltunk éppen. Azt döntötte Szűcs Vince, Kopasz András, Csábrádi Károly, Szabó István, Szécsi Imre — valamennyien talpraesett középparaszrok —, ők is benne vannak egytől egyig, csak várnak még pár napot, hogy érjen a helyzet, legyünk több is.

Miért nehezebb?...

Ez a kis gyülekezet már arról is tanácskozott: hogy is, mivel is kellene kezdeni. Gyümölcsfát ültetni, minél többet, mert ez a föld nagyon szereti, főleg az őszibarackot. Fodor István ajánlotta, neki csemetjé is van, legalább egy jó holdra való, ezt sem kell venni. Ruki környékén kitűnő a lehetőség baromfitartásra. Szépen, jól megszervezni a takarmánytermesztést is, akkor boldogulnak. Olyan szövetkezetet tudnak csinálni, amilyet megnézhet a világ. Csak hát, mint Fodor István is mondja, itt nehezebb ám a kezdés, mint máshol.

Egy öreg, jócskán foghíjas, hajlott hátú parasztembernek tettem fel ezt a kérdést: »Miért nehezebb itt Ruzsán, maga szerint, mint a tiszántúli tájon?«

Kicsit gondolkodott, fáradt, öreges hangján némi türelmetlen keserűség szüremlett át.

Égérárgott százások

— Ebből azt hiszem megérti — kezdte mondani. — Történet itt nem is olyan régen valami. Az egyik nagyon jómódú gazdának némi baja támadt a hatósággal. Megettek az egerek a szalmazsákjában 90 ezer forintot. A nevé is megmondhatom, Jójárt Jánosnak hívják. Volt ott még 30 ezer forintnyi rágott százas a 90 ezer felül és 10 ezer, ami épességben maradt. Ez a Jójárt egyébként olyan ember, hogy napszámot fogad a disznóvágáshoz, de előre kiköti, hogy a munkás kosztot is vigyen magával. Valdmann Mártont nagyon szereti napszamba hívni. Öt forinttal többet is ad neki, mert ez a Valdmann reggeltől estig egyszer se áll meg enni, csak úgy dolog közben, a zsebből fal párat. Innen jutott hát olyan sok pénz az egerek foga alá. A sok rendes gazdaember között akad ilyen is. Kívülről nem lehet ezt látni, azóta meg hogy ez a história történt, az egerekre is jobban vigyáznak. Akik az utóbbi évek nagy lehetőségeit, a sok olcsó munkanerőt jól ki tudták használni, nagyon előreugrottak. Az igazság pedig az, hogy a sok »olcsó János« nélkül megvesztek volna a dolgukban. Hát csak ezek azok egyedül, akik okoskodnak még egy kicsit. De mi nagyon is akarjuk, akarja itt minden ember, aki nem a kupeckedésből, a napszámokból élt ezelőtt, a húszholdtól lefelé egészen az egy holdig, meg az is, akiknek nincsen saját földje.

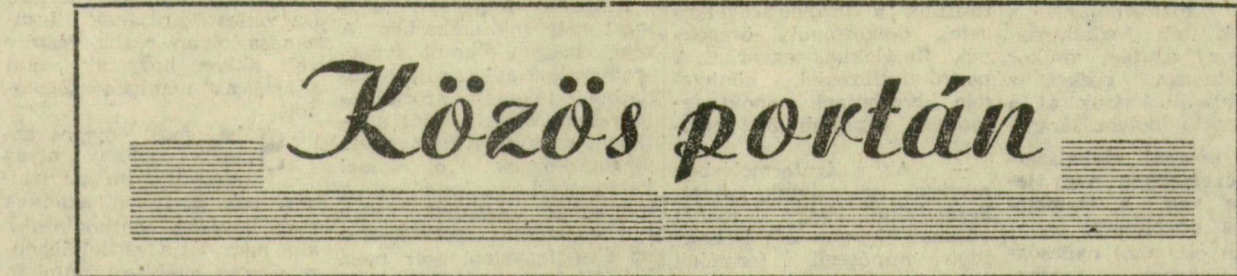
A többit már könnyű meg-

érteni, hiszen beszélnek is szélteben-hosszában a ruzsai emberek. Ha szövetkezet lesz, az má egyszer igaz, senki sem fog százezreket bezsebelni gyümölcszserkedésből, mások verejtékéből. Akik pedig ezt csinálták eddig, azoknak nem is lehet túlságosan kedves a szövetkezés gondolata. Így fújnak, dühöngenek itt is, ott is: csak az lép be a tsz-be, aki nem szeret dolgozni, Persze, hogy nem szeretnek másoknak, éppen önekik. Ellenben

ra vitte. Mint elmondták ismerőseik, még sokkal többre is vinné az a szövetkezet, ahol ő is részt vehetne az irányításban. Ennek a dolgnak azonban fölösleges elébe vágni. Így hát csak Négyökrűvel, ezzel a mosolygós, kedves arcú parasztszaggal beszélgettünk:

Kiállították, aláírták

— Tudják, elvtársak, nagyon nehéz — kezdte. — Csak töpreng, győtrődik az

már sóvárogják azt a napot, amikor nem másnak, csak maguknak dolgozhatnak, nagyobb haszonnal, közösen. Mindegyik gazda restelné azt, ha ezek közül bárki is rájuk mutatna: »Nahát, ez se szeret«. Ezért számolgatják a napokat, mikor, holnap, vagy holnapután billen át a felvilágosító munka eredményeként az egyik oldalról a másikra a közvélemény súlya. Kell egy kis nekifutás ahhoz, hogy a szemükbe mondja a többség ezeknek az ágálóknak: bizony, másképpen lesz holnap. Ki-kj a saját munkája szerint boldoguljon.

A becsületes embereknek ott a helyük a közösben

Ettől függetlenül bárkit megszólíthat Ruzsán az ember, mindenki azon a véleményen van: nincs arra szükség ezek után — amikor szövetkezeti határ lesz a ruzsai föld is — akárkinek is felhántorgatjuk a múltat. Minden parasztembernek — Jójárt Jánosnak is — ott a helye a többi között, aki tisztességgel tud és akar is dolgozni, boldogulni. Késérő tapasztalatok vannak itt még ma is: milyen nagy kár volt valamikor, hogy az emberek nem a munkájuk, szorgalmuk alapján ítélték meg egyesek.

Négyökrű Antaléknál csak a gazdaasszonyt találtuk otthon. Nagyon szerettünk volna a házigazdával is beszélgetni, igen jó híre, becsülete van ennek a családnak a környéken. Szinte biztosra vehető, hogy elnöknek is megválasztanák szívesen az új termelészövetkezetben. Nem is kevesen nyíltan tárgyalgatják ezt. Négyökrű Antal, ez a középkorú gazda is szinte a semmivel kezdte. Addig vallatta a család a szilaj homokot, hogy elég sok-

ember. Éjjel is, nappal is az jár az eszünkben, hogy is lenne jobb? Félünk még, hogy nem sikerül, hogy el találjuk veszíteni, amit szerztünk. Mert ha mindent előre tudnánk, mennénk mi hívás nélkül is.

Ugyanígy vergődött a minap még Szabó Jánosné is a férjével együtt. Ez a gondolat foglalkoztatta Börcsök Imrét, Masa Andrást, Szűcs Vincét, Koszói Etelt, meg a többi, két tucatnyi embert is. Aztán felülkerekedett bennük a felszabadító gondolat: az életrevaló, dolgos parasztember az mindenképpen megél, igaz is, ha összefogunk, még erősebbek leszünk.

Annak az embernek, aki egyedül van, senki sem hallja nagyon a szavát. Megfogták nem is egyszer a tolat, mire megjött a bátorság, kiállították, aláírták... Azt mondták eddig sokan: csak legyen, aki elkezdje. Ez most már megvan, így kell ezt csinálni mindenkinek, a szebb holnapért. Azért, hogy a ruzsai sívóhomok, melynek ma még nem túl sok az érdeme, holnap akár az ország lelke is lehessen.

Csepri József

Akik egy egész városrész parasztságának a jövőjét alapozták meg

Tények, tervek a szegedi Dózsa Tsz-ben

Kergettek valaha ők is délibábokat, mint még nagyon sok mai napszámos ember. Gondolták, hogy sikerül összetarisznyázgatni mások földjéről annyit, hogy majd egyszer ők is előléphetnek a jobb gazdák sorába. Tíz éve múlt, hogy felismerték: bizony a délibáb megfoghatatlan, ha futunk utána, fut előtűnk az is. Aki pedig elfárad, annak már a remény-sége sem marad meg, csak a szegénysége.

van, hogy Csongrád megyében, ami az állattenyésztést illeti, a néhány legjobb között van a neve. Száz hold földre már 22 számosállat jut ebben a gazdaságban.

A gyarapodás évről évre egyre nagyobb. 1958 novemberében még 58 szarvasmarha volt a közös istállóban, egy évvel később pedig már 83. Felépítették az újabb közös marhajállót, megépült a korszerű baromfitelep is. Készültek falsilók, létesült

vágnivaló kacsát nevelnek fel a következő tavaszon és nyáron. Minden bajnak, ami a baromfitartás körül mutatkozott itt eddig, a férőhely hiánya volt az oka. Ezt a nehézséget sikeresen, egyszer s mindenkorra megoldották.

Még 500 hold kellene tulajdonosaikkal együtt

Ezerkilencszázötvenkilencben az istállóhiány miatt még 5 hizott marhát adott el a szövetkezet, az új tervben pedig már 20 darab szerepel. Az új esztendő állathizlaláshoz a sertés- és a baromfiállomány számára például csak kukoricából több mint ezer mázsát tartalékolnak. Nincs hiány szálas és nedvdús silótakarmányokból sem. A gazdaság legnagyobb nehézsége csupán már csak az, hogy kicsi. A területe, a háztájikat is beleszámolva csupán 337 hold szántó. Az emberek így mondják: ahhoz, hogy a megalapozott, szép üzem-ágak harmonikusan és gyorsan fejlődjenek, legalább még 500 hold földre lenne szükség, méghozzá tulajdonosaikkal együtt. Ilyen gazdasági erővel mintaszövetkezetet lehetne teremteni, olyat, amelynek országosan is híre van. A mostani intenzív állattartás már annyi takarmányt igényel, hogy a földek alig győzik, sőt kiterjes viszonyok között egyáltalán nem is győznék. Eppen ezért ebben az esztendőben már nagyobb területeknek foglalkoznak öntözéses silókukorica, és más silótakarmányok termesztésével. Húszerző holdon állítanak elő többek között takarmányburgonyát is. A belterjes művelést a gyümölcsstermesztés irányában is fejlesztik. A téli hónapok után öt holdnyi őszibarackot is telepítenek szatymazi földjeiken.

Tízezer pecsenyecsibe eladásra

Amikor ezekről tárgyalunk a rókusi, móravárosi gazdákkal, maguk is elismerik: ezek a hallatlan erőfeszítések, melyeket ez a kis paraszti munkaközösség véghez vitt eddig, az ő holnapjukat is megalapozták. Nem titkolják, közeleg az idő, amikor ők is aláírják majd a »házassági levelet« ezzel a szövetkezettel. Sem nekik, sem a szövetkezet tagjainak nem mindegy azonban, hogy mikor kerül erre sor. Most már ott tartunk a fejlődésben Szegeden is, hogy minden nap, minden hét vesztésében, erőben, időben és anyagiakban is. Elég, ha csak arra gondolunk, hányszor, de hányszor szebb, nagyobb lehetne már ez a gazdaság is, ha azok, akik még csak ezután térnek jobb belátásra, egyszerre kezdtek volna az új életet ezekkel a mindennapi élni akaró, törekvő emberekkel.

— Itt lesz — mint Mikus József agrónómus mondotta — a víziszárnyas telep. — Felhasználva a tavalyi tapasztalatokat, 3 ezer darab

Igy alakult meg annak idején, itt a város északnyugati peremén a rókusi Dózsa Termelészövetkezet. A rossz vendég, mármint a szegénység még ezután is elég sokáig tanyázott itt, a régi kulákházak öreg falai között, de aztán mégis távoznia kellett. Az emberek összefogása sokkal nagyobb hatalomnak bizonyult nála. Az egykori kongó üresség helyén milliós gazdaság eleven körvonalai bojtakoztak ki. Ma már olyan erős mezőgazdasági nagyüzem létezik itt, mely egész Rókus, sőt Móraváros dolgozó parasztságának biztos, gondtalan jövőt biztosít.

Száz holdon 22 számosállat

A Dózsa Tsz nem tartozott eddig az olyan szövetkezetek közé, ahol rendszerint sokat osztottak. Tagjai nem éltek nagy lábon, de annál többet alkottak, építettek. Vásároltak jószágokat, nevelték a szaporulatot, s most már méltán büszkék arra, hogy közös területeik nagyságához viszonyítva, annyi állatuk

Háztáji gazdaságban hizlatt sertések nagyüzemi felárral

Az újonnan alakult termelészövetkezetek tagjai, mivel még nincs közös állattenyésztésük, hizlalhatnak több sertést háztáji gazdaságaikban is. A bordányi Munkásor Tsz most adott át 50 hizott állatforgalmi Vállalatnak.

A tsz 30 sertésre kötött hízalási szerződést, a töb-

bit a háztáji gazdaságokban hizlatták. De mivel együttesen adták át a felvásárló vállalatnak, a fennálló rendelkezések értelmében 50 darab után kilónként 2 forint nagyüzemi felárat kaptak, ami felárként jutott a szövetkezetnek, azt a közös állattenyésztés fejlesztésére fordítják.

A mihályteleki Új Élet Termelészövetkezet tagjai már az idén, a következő években pedig még inkább hasznosítani akarják azokat a nagyszerű lehetőségeket, melyek a nagyüzemi sertésnevelésben kínálkoznak itt. A jó sertésnevelést a szakszerű gondozói munkán túl, a kiváló tenyészanyag alapján alapozzák. Ezért a szövetkezet tagjai nem sajnálják az anyagi áldozatot sem. Az elmúlt évben a 62. Országos Mezőgazdasági Kiállításon öt darab magyar fehérhús fajtajú anyakoca sül-dőt vásároltak. Méghozzá a legjobb öt darabot vették meg, melyet a kiállítás zsürije első díjjal jutalmazott. Felvételünk az új, elit törzsalományról készült a tsz legelőjén. A szaporulatból a tsz állattenyésztői újabb törzset akarnak felnevelni.

Rendeletár

Hitelkedvezmény áruértékesítés alapján

A termelészövetkezet az lam iránti valamennyi pénzügyi és természetbeni kötelezettségének eleget tett és biztosította a következő év zavartalan gazdálkodásához szükséges természetbeni alapokat.

A kedvezmény mértéke az áruértékesítési mutató teljesítése esetén — 100 kat. hold redukált szántóterületre számítva 8000. Az áruértékesítési mutató túlteljesítése esetén a túlteljesítés minden százaléka után további 100 forint adókedvezmény illeti meg a termelészövetkezetet, a kedvezmény összege azonban nem haladhatja meg 100 kat. hold redukált szántóterületre számítva a 12000 forintot.

Új körzeti beosztást a bölcsődéknél!

Az anyák és a gyermekek érdekében szüntessük meg a tanácsi és az üzemi bölcsődék különállóságát

Szegeden 475 apró gyermeket gondoznak bölcsődékben. A városban — figyelembe véve a három évet betöltött gyermekek számát — még 120 férőhellyel kellene bővíteni a bölcsődéket. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a szegedi asszonyok nem tudják elhelyezni gyermekeiket, mert a bölcsődék jelenlegi létszáma, férőhelye csak kielégíti a legszükségesebb igényeket. Tényként kell leszögezni, hogy a bölcsődék iránt évről évre nő az érdeklődés. Egyre több asszony bízza gyermekét a szakképzett, gondos bölcsődei dolgozókra. Az 1945 előtti, vagy a felszabadulás után is még jelentkező ellenséges propaganda nem talált táptalajra a szegedi asszonyok gondolkodásában. A dolgozó nők igénylik az állam segítségét, a bölcsődei gondozást,

Kétfajta intézmény

A felszabadulás előtt mindössze két szegedi üzemben volt bölcsőde — ha ugyan egyáltalán annak lehetne nevezni azokat —, mégpedig az újszegedi szövögyárban és a dohánygyárban. A felszabadulás után gomba módjára szaporodtak a bölcsődék. Sorrendben talán így: Petőfitelepen, a Gyufagyárban, az Április 4. útján és azután a nagyobb üzemekben, a Szegedi Kenderfonógyárban, a Lemezgyárban, a Konzervgyárban, a Jutáru- gyárban és a Textilművekben. A bölcsődék számának emelkedésével párhuzamosan nőtt a kis lakók száma is, és ahogy említettük, ma közel 500 gyermektől gondoskodnak a bölcsődékben.

Köztudomású, hogy van területi és üzemi bölcsőde. A területiek a helyi tanácsok vezetése alatt állnak. Az üzemiak pedig az illető gyárhoz, s végső fokán a szakminisztériumokhoz tartoznak. A közutadatban úgy él, hogy az üzemi bölcsődék jobban vannak ellátva, több támogatást kapnak, mint a területiek.

Az egészségügyi szakemberek véleménye ezzel kapcsolatban: szigorú, országos ellátási normával dolgozik mind a kétfajta bölcsőde. Az igaz és ehhez nem fér kételkedés, hogy az üzemi bölcsődék helyzeti előnyben vannak. Például az üzemi karbantartók azonnal elvégzik a bölcsődéknél esetleges szükségessé juttatásokat. És azok az igazgatók, akik szívgyűjtek tekintik a bölcsődét, az igazgatói alaplóból, a nyereségszámításból juttatnak a legkisebbeknek is, »normán« felül.

Hajnali utazgatás

Sok szülő ragaszkodik is ahhoz, hogy saját üzemi bölcsődéjében legyen gyermeke. Nyugodt, mert tudja, hogy géptől, tőle 200 méterre, gondos felügyelők gondoskodnak a kicsiről. Eddig helyes is, de az nem, hogy... Szegeden minden nap látható, hogy kora reggel, vagy inkább hajnalban apró kis emberpalántákat cipelnek karjukon a munkába igyekvő asszonyok. A délelőtti műszakban dolgozó anyák hajnalban, fél 5-kor, 5-kor költik gyermekeiket, hogy idejében beérjenek vele a bölcsődébe. Ezt úgy gondolom, egyetlen szülő sem helyesli.

Mert vajon miért kell a 8 hónapos Gyuricza Józsikát Petőfi telepről, az V-ös utcából édesanyjának a város túlsó részébe, a Textilművek bölcsődéjébe vinni? Több száz métert kell az apró, törékeny kis asszonynak — karján fiával — megtenni, először Petőfi telepen, míg eljut a villamos végállomá- sáig. Utána háromszor száll át villamosról, villamosra, míg munkahelyére ér.

Sajnos, nem egyedülálló eset ez. Petőfi telepről Gyuriczán kívül még három anyanya teszi meg az utat reg-

gelente gyermekével a Textilművekig, ugyanakkor Petőfi telepen, a szülők lakásához közel van a bölcsőde. De vannak még kirívóbb példák. Kovács B. Sándorkát Petőfi telepről viszi édesanyja az újszegedi szövögyár bölcsődéjébe. Hogy az »ellenjárát« se hiányozzon: A Petőfi telepi bölcsődébe a Tisza túlsó oldaláról, Újszegedről hordja édesanyja Nagy Tamást és Farkas Cs. Lászlót, Horesnyi Kati pedig még messzebből, Újszentivánról utazik a Petőfi telepre.

Rossz az anyának és gyermekének

Lehetne sorolni tovább a példákat. Hogy mit jelent ez a »keresztutazás«, az anyának és a gyermeknek, csak az tudja, aki hétről hétre, évről évre csinálja. Egészségügyi szempontból is erősen kifogásolható a gyermek utaztatása. A kialakított életrend felborul, hiszen egyik héten korán kell felkeltetni a gyermeket, a másik héten — ha a délutáni műszakban dolgozik az anya — későn fekszik le az apró emberke. A villamoson való utazás pedig — különösen ilyenkor, télen — fertőzési veszéllyel is járhat. A család szempontjából is hátrányos az utazgatás. Erről hallgassunk meg egy édesanyát.

— Kisfiam egész héten nincs velünk — mondja Gyuricza Jánosné. — Petőfi telepről hozom ide, a Textilművek bölcsődéjébe. Sajnos, ifikailag nem bírom, hogy a torturát minden nap megtegyem. Ezért kénytelen voltam hetes bölcsődébe adni gyermekem. Egy ideig a Petőfi telepi bölcsődében volt a fiam, s ekkor nagyon jó volt. Ott élt közöttünk, minden nap gyönyörködhettünk gyermekünkben. De így hétről hétre üres a ház. Sajnos, nem fogadták be a Petőfi telepi bölcsődébe, mondván, hogy az üzemek van sajátja, vigyem oda.

Egy ésszerű elgondolás

Gyuriczáné sok-sok asszony nevében beszél akkor, amikor azt kéri, területileg osszák el a bölcsődéket. A petőfitelepi bölcsőde legyen a petőfitelepiek, az Újszegedi Kender- Lenzöví Vállalat pedig az újszegedieké. Hasonlóan rendezzék át a bölcsődék körzetét az egész városban, hogy mindenki a lakásához legközelebb eső bölcsődébe vihesse a gyermekét, tekintet nélkül arra, hogy az kinek a kezelésében van.

Milyen okos, egyszerű megoldás ez az asszonyok és gyermekek érdekében. Miért ne lehetne valamennyi bölcsőde a tanácsi és annak befogadási területét ugyanúgy, mint egy-egy iskola körzetét, a tanács határozná meg. A területi, a lakás szerinti megosztás már nem új gondolat. Az élet már felvetette, a gyakorlatban érvényesül. Vannak szegedi üzemek, melyek igen szépen »összedolgoznak«. Például a Szegedi Kenderfonógyár és az Újszegedi Kender-, Lenzöví Vállalat vezetői meg- egyeztek, hogy egymás dolgozóinak gyermekét felveszik bölcsődéikbe. Mert miért vinné a Rigó utcában lakó és a szövögyárban dolgozó anyanya munkahelyére, Újszegedre a gyermekét, amikor ott van mellettük a Szegedi Kenderfonógyár bölcsődéje?

Egy igazgató véleménye

A legtöbb vállalatvezető helyesli is a területi megosztást. Nagygyörgy Mária, a Szegedi Kenderfonógyár igazgatója erről így beszél:

— Nehéz lenne bebizonyítanom, hogy bölcsődénk csak a Szegedi Kenderfonó- gyáré. Ugyanis a legkülön-

bözőbb munkahelyeken, a bölcsődékhez közel lakó dolgozó szülők gyermekeit helyeztük el benne. Tudom, hogy a jövő a területi bölcsődéké. Az a különbség, mely a tanácsi és az üzemi intézmények között esetleg ma még megtalálható — itt elsősorban a fenntartási normákra gondolok — később teljesen elmosódik. Láttam igen szép tanácsi bölcsődét az Április 4. útján. Ez bizony semmivel sem maradt el a mi bölcsődénktől, sőt.

— A gyerek, a szülő érdekében csak helyeselni tudom a területi megosztást. Vegye át tőlünk a tanács a bölcsődét — folytatta Nagygyörgy elvtársnő — csupán azt nem szeretnénk, ha a Szegedi Kenderfonógyár dolgozóinak gyermekei kiszorulnának a bölcsődéből. És még azt is el szeretném mondani ezzel kapcsolatban, hogy az üzemek — függetlenül attól, hogy a tanács átveszi ezeket az intézményeket — továbbra is megtalálhatják a módját annak, hogyan segíthessék a bölcsődéket, a napközi otthonokat.

Javaslat

a minisztériumoknak!

Milyen egyszerű lenne és sok-sok asszony problémáját oldaná meg, ha a tanács átvenné az üzemi bölcsődéket és a lakóhely szerint tartoznának ezekhez a gyerekek. Sajnos, nem megy minden simán. Szeged esetében már van erre példa. A városi tanács ugyanis az Élelmiszer- kiskereskedelmi Vállalatnak a Kazinczy utcában lévő bölcsődéjét kérte. A vállalat ennek örült is, helyeselte, de a Belkereskedelmi Minisztérium hallani sem akart a »gazda cseréről«.

Az anyák és a gyermekek kedvéért lenne helyes elsősorban, ha a tanács rendelkezne a bölcsődék felett. Tudjuk, nem a szegedi tanács, és a szegedi üzemekben működő elsősorban a tanácsi és a vállalati bölcsődék egy kéz alá vonása, azaz a szegedi bölcsődei körzetek átrendezése. A tanácsi bölcsődéket végső soron az Egészségügyi Minisztérium dotálja, az üzemi bölcsődéket pedig más minisztériumok: a Könyv- és Kiadói, az Élelmiszerügyi, a Belkereskedelmi Minisztérium stb., aszerint, hogy melyik ipar- ághoz tartozik az üzem. Tehát társasági szinten kellene elintézni az egységes napközi, bölcsődei hálózat kialakítását, illetve az azok fenntartására fordított összegeknek a tanácshoz való átutalását.

Mivel a jelenlegi áldatlan helyzet nem szegedi specialitás, hanem a legtöbb nagy- városban előfordul, reméljük, hogy a bölcsődei hálózat egységesítésére von- takozó elgondolásra, javaslatra hamarosan felfigyelnek a minisztériumok és sikerül megnyugtató megoldást találni.

Az úgy sürgős, az anyák és gyermekek érdekében.

Horváth Lászlóné

FIGYELEM!

Az 1960. évi munkák beüttemezését megkezdjük!

Mélyfúrású és ásott kutak feltűjtését, újak építését, külső és belső vízvezetékcsatlakozási munkákat vállalkozunk s felkérjük szíves megrendelőinket, hogy a munkák beüttemezése végett keressenek fel bennünket.

Évente hat termés

A leningrádi agrofizikai intézetben eredményes kísérleteket hajtanak végre a növények mesterséges éghajlat közepette való termesztésével. A fényfiziológiai laboratórium tudósainak sikerült számottevően lerövidíteniük a paradicsomfajták beérésének idejét. A paradicsom, ez a melegszerető növény, a laboratóriumi viszonyok között hat bőséges termést hoz évente. Érdekes eredményekre vezettek a ciprusféle növényekkel végzett kísérletek is. A mesterséges fény- és hőrendszer befolyására a citromfa például sokkal gyorsabban fejlődik, mint természetes viszonyok között és már az első évben gyümölcsöt hoz.

Rónai Sándor:

Népgazdaságunk eredményeiben ott tükröződik a technikumok vezetőinek és végzett növendékeinek jó munkája

A Budapesti Műszaki Egyetem épületében szombaton ipari technikai kiállítás nyílt meg a középfokú iparoktatás 80. évfordulója alkalmából.

Rónai Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja ez alkalomból mondott beszédben rámutatott, hogy a felszabadulás után minőségben új középfokú ipari iskola: a technikum született meg. Ezekben az iskolákban az elmúlt évtized alatt mintegy százezer technikai tanuló kapott kiképzést. Népgazdaságunk eredményeiben ott tükröződik a technikumok vezetőinek és végzett növendékeinek jó munkája is — mondotta —, amiért méltán illeti meg őket a megbecsülés.

Utalt arra, hogy a jelenlegi tanévben 64 ipari tech-

nikum működik az országban, a felszabadulás előtti- hez képest negyvenszeres tanulólétszámmal.

— Pártunk és kormányunk teljes bizalommal értékeli a technikumok vezetőinek, tanulóinak és általában a technikusok munkáját. Meggyőződésünk, hogy ez a bizalom a technikusok részéről is megnyilvánul pártunk és kormányunk politikája iránt és ez a kölcsönös bizalom újabb sikerek, még nagyobb eredmények forrása lesz — mondotta többi között Rónai Sándor.

Ezután több technikum igazgatóinak és tanárainak ki- tüntetéseket és jutalmakat adtak át, majd a megjelentek megtekintették a kiállítás igen gazdag, változatos anyagát.

A rákszűrés fontossága

A szakorvos a rosszindulatú daganatok felismerésének jelentőségéről

Vasárnaponként között orvosai cikkünk egyikében már foglalkoztunk a rákos megbetegedéssel. A mai cikkünk a korábban közölt betegség egyik fajtájával, a nőgyógyászati gyakran előforduló rosszindulatú daganattal ismerteti meg olvasóinkat, s valamennyi nő figyelmét felhívja a rákszűrés nagy fontosságára.

A Szegedi Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán 1936 óta működik az onkológiai osztály, azaz a daganatos betegségek osztálya. Az osztály fennállása óta igen sokat fejlődött, ma már a legkorszerűbb eljárásokkal, röntgen- és rádiumbesugárzással gyógyítják a rosszindulatú daganatokat. A nőknél leggyakrabban a méhnyaknál fordul elő a rosszindulatú daganat. Az osztályon fekvő legtöbb asszony is ilyen betegségben szenved.

A betegség felismeréséről, gyógyítási módjairól a következőképpen beszél dr. Szegváry Menyhért, az onkológiai osztály vezetője:

— Arra a kérdésre, miért képződik ez a rosszindulatú daganat, sajnos keveset tudok mondani. Nem ismerjük a keletkezési okát. Arról azonban, hogy hogyan alakul ki, már többet tudunk. Így tudjuk azt a méhszájsebekből, hogy ezeknek nagy százaléka rosszindulatú daganattá válik. A seb eltávolítása megakadályozza a rosszindulatú daganat kifejlődését.

A seb eltávolításának egyik legjobban bevált módszere az égetés, melyet elektromos készülékkel végzünk. A beavatkozás nem fájdalmas, műtét után az égetett rész rövid idő múlva begyógyul, és ami a legfontosabb — erről orvosi szakirodalomban olvashatunk és a saját kli-

nikánkon is megfigyeltük — az égetett területből soha- sem fejlődik ki rosszindulatú daganat.

Egyre könnyebb a betegség felismerése

— A betegség felismerése — a nőgyógyászati rosszindulatú daganatokra gondolok — az utóbbi 30 év alatt egyre könnyebb lett. Ma ugyanis olyan eszközök állnak rendelkezésünkre, melyek lehetővé teszik a betegség azonnali észlelését, helyesebben a betegség felismerését igen korai stádiumban. Itt kell elmondanom, hogy ezért igen nagy jelentősége van a Magyarországon is rendszeresített, szakorvosok által végzett úgynevezett rákszűrő vizsgálatoknak. Ezek a vizsgálatok ugyanis lehetővé teszik, hogy azokat az elváltozásokat, melyekből rosszindulatú daganat fejlődhet ki, vagy az egész kezdeti stádiumban lévő daganatokat »kiszűrjük«. A rosszindulatú daganat korai észrevétele esetében ugyanis a mai modern eljárásokkal csaknem száz százalékgig gyógyítható.

A legkorszerűbb eszközök

— Ma rádium, röntgen és az újabb alkalmazott izotópok segítségével a már előrehaladott, rosszindulatú daganat gyógyítása is egyszerű, könnyű és sikeres. 1946-ban meglehetősen előrehaladott daganattal jelentkezett klinikánkon egy asszony. Kezelése vettük, s különböző módszerekkel (röntgenbesugárzás, rádiumos kezelés) sikerült megszabadítani a betegségtől. Azóta évenként rendszeresen ellenőrizzük és semmi elváltozást nem találtunk nála. S több ilyen esetet tartunk nyilván.

— Megfigyeléseink alapján Magyarországon a nőknél 35–36 éves kortól fel- felé fordul elő leggyakrabban e betegség. Ha a beteg asszonyok foglalkozási eloszlását nézzük, akkor azt kell mondanunk, hogy a tanyai lakosság körében lényegesen gyakrabban fordul elő. Ezt magyarázni is lehet, hiszen a városi asszony sűrűbben keresi fel az orvost. A termelőszövetkezeti mozgalom fejlődésétől várunk ezen a téren is változást. A termelőszövetkezeti asszony ugyanis biztosított, részesül az ingyenes orvosi kezelésben. Így remélhetjük, hogy a parasztságban is többször felkeressék az orvost.

— Beszélünk kell még a betegség tüneteiről is. Fájdalom a betegségnek ritkán jelentkezik. Korai stádiumban meglehetősen tünetszegény e betegség, éppen ezért hívom fel ismételtan az asszonyok figyelmét a rákszűrésre. A betegség előrehaladott állapotával már fájdalom is jár.

Napraforgótermelők, figyelem!

Az idén is lehet napraforgóra értékesítési szerződést kötni. Az állami terményfelvásárló helyeken az értékesítési szerződéssel lekött minden mázsa után:

1. 80,— Ft kamatmentes előleg,
2. 275,— Ft szerződés árat,
3. és kedvezményes áron nemesített vetőmagot kap hitellel a termelő,
4. Krasznodári (VNIIMK 1146-os) fajta szerződéses átvételi ára 305,— Ft.

A szerződéskötés ideje január 15-től május 31-ig tart, részletes felvilágosítással a terményfelvásárló helyeken szolgálnak.

Termelőszövetkezetek!

Érdemes napraforgót termelni!

A termelőszövetkezetek mázsánként 20,— Ft-os nagyüzemi feláron kívül 20 kg darát is igényelhetnek hatósági áron.

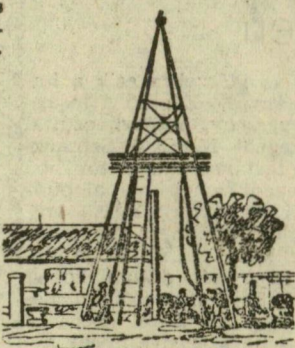
CSONGRÁD MEGYEI VÍZMŰ ES KÜTÉPÍTŐ VÁLLALAT

Központ:

Szentes, Kossuth utca 29. Telefon: 64

1-es számú telep:

Szeged, Mérei utca 12. Telefon: 50-44 volt Küttűró KTSZ

„Mikszáth Kálmán hazajött”

Kereken ötven esztendővel ezelőtt, 1910. január 9-én ezzel a vezércikkcímekkel köszöntötte olvasóit a Szegedi Friss Újság.

Es mintha erre választolt volna, így szól Mikszáth az öt ünneplő város közönségéhez: »Ugy érzem magam, mint aki messze úton, sok év múlva hazatér és otthon találja a családját...»
Ez az »illetékesek« által — és a legilletékesebb által is igazolt »hazatérés« Mikszáth 40 éves írói jubileumának ünnepén történt, folytatása és betetőzéseként annak a több mint tíz, hosszabb-rövidebb ideig tartó látogatásnak, amelyeket »a város fogadott fia« tett »fogadótt szülőföldjére«, a városból való elköltözése, 1880 óta.

Az egész ország készült ünnepelni akkor a legnagyobb élő magyar író és különös, jogos büszkeséggel töltötte el Szeged lakosságát, hogy a szegedi ünnepelés megelőzhesse az országos ünnepséget; Beóthy Zsolt, az Országos Mikszáth-emlékbizottság elnöke nem is nézte jó szemmel, igyekezett rávenni a várost és a Dugonics Társaságot, hogy csak Budapest után következzen Szeged. Szeged akkor már megegyezett Mikszáthral, hogy előbb jön Szegedre, s csak azután vállalja a terhes, farszóló országos ünnepelést.

Ez volt Szeged szerencséje. Bizony, ha nem ilyen meleg és közvetlen a kapcsolata a város és az író között, soha többé nem találkozhattak volna. Mikszáth rövidesen az országos ünnepségek után, májusban választási körútra ment s onnét már betegesen jött vissza és még abban a hónapban meg is halt.

Sorban, udvariasan elutasította már az év elején az összes vidéki meghívásokat s csak »Szegedet« fogadta el. 1910. január 8-án délután érkezett két fővel, Alberttel és Kálmánnal városunkba. Soha író Szegeden nagyobb fénytel és nagyobb szeretettel nem ünnepeltek azóta sem.

A városháza tornyára nemzeti zászlót húztak, a közgyűlési teremben — drapériák között — ott pompáztott a nagyírú szegedi festő, Nyilassy Pál kitűnő Mikszáth-portréja. A polgármester — egyben a Dugonics Társaság elnöke is volt — megnyitó beszéde után Móra Ferenc lépett a felolvasó asztalhoz s csengő-bongó rímekbe szedett köszöntőt mondott az ünnepelthez.

Amikor az ünnepi alkalomra készült ezüst-plakettet is átnyújtotta Kovács János, a szegedi néprajz neves úttörője, Mikszáth választott s eddig elhangzott beszédekre s ez alkalommal mondta a szegediek számára felelhető szavakat:
»...ha Szeged valamivel megtisztult, azért érdemlem meg, hogy a magot, ami itt belém esett, egészségesen meghoztam, mint a föld, a jó fekete föld. Magam is itt erősödtem meg, itt kezdtem anyagot gyűjteni...» Az én könyveim az idevalók életével vannak megtartakozva úgy, hogy ők éppen úgy élnek ezekben a könyvekben, mint én magam...»

A beszéd befejezése után,

amelyet — a Szegedi Napló tudósítója szerint — »szünni alig akaró taps« követett, felolvasták az akkor alapított szegedi Mikszáth-jutalom alapítólevelét.
»A Mikszáth-jutalom rendeltetése az, hogy vele a Dugonics Társaság három évenként olyan érdemes szegedi újságíró tünnet ki, aki a jutalom odaítélését megelőző három éven át állandóan és megszakítás nélkül belső dolgozó társa volt a szegedi napilapoknak...» — írja a Tömörkény főttkár és Lázár György elnök által hitelesített alapítólevel 2. pontja.

»Kívánjuk — mondja a záradék —, hogy a legnemesebb szándékból keletkezett ezen alapítólevelünk a komoly, becsületes, tiszta erkölcsi alapokon és tántoríthatatlanul hazafias, magyar érzéseken nyugovó újságíró munkásaira fejlesztő, nemcsilló, buzdító hatással legyen.«

(Bizony szerencse, hogy az első világháborút követő infláció megsemmisítette a Mikszáth-jutalom alapítólevelét is, mert különben könnyen meglehet, hogy az 500 forintos alapítvány az ellenforradalmi korszakban érdemtelen kezekbe jutott volna.)

Az ünnepség után Mikszáth Albert fiát egy szép koszorúval kiktűndte hajdani szerkesztője, Enyedi Lukács sírjához a felsővárosi (»Deszkás«) temetőbe.

A felköszöntők

egy-egy érték. Mikszáth — választ-felköszöntőjében — kedvelt műfajához, az anekdotához folyamodott. Főtisztelendő Kiss János nagyváradi kanonok szerepelt ebben az anekdotában, akiről azt beszélték, hogy ő tanította Ferenc Józsefet magyarul. Amikor Mikszáth egy emlékmondatában megjegyezte: »majdnem jól megtanította« a kurucokodásra »hajlamos szegediek »zajos derűsége«-gel fogadták a profán célnást, ami azért volt különösen érdekes, mert már járta a hír, hogy a király Mikszáthot — amint annak idején Jókait is — főrendiházi taggá fogja tenni.

Legtanulságosabb

ANNA SEGHERS:
mégis a Mikszáth-felköszöntő befejezése volt.
»A város, amelynek öt millió a költségvetése s ráér kultúrünnepeket ülni, amikor az egész ország elmerül a politika fertőjében — már folytak a korban szokások. Mikszáth által annyiszor bírált módszerekkel a képviselőválasztás előkészületei — az egyetlen város, amely jó politikát csinál... A macskaszőrben is van villamosság, de a macskával mégse lehet világitani. Mit ér minden városokban, ha nincs érdekük a kultúra iránt! Önök most nemcsak engem ünnepe-
nek, hanem egy nagy városi politikának kifejezői. Szegezük le ezt a tényt, ha már a városok nem kapnak kiváltságokat. Ma már a királyok esse is megölték. Ma már a városoknak maguknak kell kiválni-
ok. Az én karrierem is valami, hanem a város, Szegedé, ahonnan elindultam, mégis csak különb...»
Nem folytatom a nevezetes vasárnap történetét. Ugy

folyt le az ünnepség, ahogy akkoriban, a ferencjózsefi Magyarországon az ilyesmi íratlan szabályok szerint szokott. Részletesen leírták a szegedi újságírók a keddi lapokban.

Az ezévi szegedi Mikszáth-ünnepségek bizonyára módot adnak majd megmutatni: hogyan ápolta a régi Szeged a nagy író emlékét. (Igaz, hogy halála után már csak Móra Ferenc, meg Juhász Gyula emlékezett meg egyszerűen róla!)

Az bizonyos,

hol az országban nem volt olyan nagy a Mikszáth-rajongók tábora, mint Szegeden, ahol 1880-tól 1910-ig a legendák »nagy palóc«-ává lett az író. Hogyne lett volna, mikor a vidék irodalmi elhanyagoltsága idején fiatal szegedi írókat segített a Parnasszusra vivő úton: Békefi Antalt, az itt küzködő Gárdonyi Gézát; Tömörkényi könyveit fővárosi kiadóknak ajánlatta a kiadásra.

Amikor meg áltudósok támadták Mikszáthot »Jókai Mór élete és kora« című könyve miatt, a szegedi Móra Ferenc szállt szembe elsőnek Mikszáthért az akkori Akadémia vaskalaposával.

Azt hiszem, felesleges bizonygatnunk, hogy az 50 év előtti nagy ünnep szép hagyományra városunk kulturális életének. Nem külsőségeiben és frázisaiban, hanem tartalmában és a valóban értékes kezdeményezésekben.

Az író

halálának 50. évfordulója követezik idén májusban. Erről Szeged méltóképpen akar megemlékezni. A megemlékezéseket előkészítő bizottság gondosra készült a helyi Mikszáth-kultusz értékes elemeinek felelevenítésére.
Ha a város népe most is olyan lelkesen csatlakozik a nagy évfordulóhoz a kezdeményezőkhöz, mint 50 esztendője, amikor az író nálunk járt, akkor a mostani megemlékezések nem lesznek méltatlanok Mikszáth és Szeged barátságának emlékéhez.

Nacsády József

GÁL SÁNDOR

Szoborként álltam

Szoborként álltam hosszasan a Dunánál a pesti parton, s mint akinek hű ebe van lábaimhoz feküdt az alkony.

Horgony harapta két fogát a víz melletti lágy homokba egy matrós szívta a pipát s a kötelet a partra dobta.

Mögöttem nyüzsgött, lüktetett, énekel és zajgott a város munkából jövő emberek siettek haza a családoz.

Ezüsté kopott síneken télt villamosok szaladgáltak s a csendesülő vízbe' lenn ölelkeztek a barna árnyak.

Es bennem fellobbant a dal a tam-tam zenék ítemével lelkemből szökött diadal, mely harsonázik szerte széjjel.

A dal, amely a véremen forrósul át és izzik, lángol, és amelytől az életem megtisztul, mint folyók a nyártól.

Az akarat, mely összefut az öklömben egy szorítással a szív, amely örülj tud és küzködik az elmúlással.

A folyó halkán mormogott neonok fénye tört meg rajta s amíg szoborként álltam ott szongott, beszélt a víz moraja.

S magamban szólaltam: légy te is örökké zajló, széles, tiszta s a hétköznapok fényeit lelked híven tükrözze vissza.

Zúgjon benned is így az ár buzogjon benned így az élet a hatalmasnak nincs halál, azt várják roppant messzeségek.

Törd át az apró gátakat forrva, küzködve, áradozva tisztítsd meg te is önmagad s feltűnik medred lágy homokja.

Biztosan fuss a cél felé hősének valljon ez a század munkád legyen az élet munka és élet együtt járnak...

A víz fölött halgatagon az éj nehéz halóját bontja, hogy majd a hűvös hajnalon fel-übbentse a csillagokra.

BEDE ANNA VERSEI:

Japan leány dala

Fájdalom feketít,
Keserű könnyű éget.
Nincs oly nap, oly éjjel
Hogy ne siratnálak
Kubojama, téged.

Csókos japan legény,
Titkom őrizője,
Mért is mentél messze,
Halálos vizekre,
Hamutemetőbe?

Átkozott a hajó
Amely téged elvitt,
Hol haragos égből,
Fekete felhőkből
Halálos hüllött!...

Nagy a mi családunk,
Nehéz utat járunk.
Ha a föld haragszik,
Mi házunkat rázza,
Szelvihar ha száguld
A mi tetőnk tépi,
Gyászruhát ha szabnak
Mirájtunk próbálják;
Jaj, hozzá is fussunk?
Egy hazánk, egy házunk...
De el nem feledjük
Ezrek temetését!
Én sem feledhetem
Karod ölelését...

Hullám hullámra hág,
Nap múltán nap ébred,
De én nem feledlek:
Nap keltén, nap múltán
Egyre csak siratlak
Kubojama, téged.

Menjünk haza

Menjünk haza.
Unalmas már a téli táj.
Nem vonz többé a hús hó.
Haza, haza... [mály.]

Szép itt nagyon.
Mégis, jöjj, menjünk, fogd [kezem!]

Új élményekre éhezem.
Rád szomjazom.
Jöjj hát velem.
Egy világ minden pillanat.
Ma itt ég, s holnap elszalad
A szerelem.

értik: amíg ő keresztülkocog a falukon, addig béke van az országban. Nekik szükségük van órá, neki szüksége van a békére — minden egyéb csak üres fecsegés.

A nap leszállt, sugarai ferdén hullanak be a napközben legrejtettebb zugokba is. Bár Bandusch kis tüze mellett a földön guggol, mégis a falusi utcán át rálát a síkság szélén egy kis falucskára. Oda akar még ma eljutni, hogy forraszon és ott is éjszakázzon. Ugy kovályog, mint egy markotányosná a nagy háború után, maradás nélkül, földi javak nélkül. De az ő szolgáltatának nem a csaták után, hanem az aratás után tudják a legjobban hasznát venni. Akkor, amikor már félreteszik a szerszámokat, mikor már itt az ideje, hogy ünnepet üljenek, megtalálják és kijavítják a hibákat. Az ő szíve nyugodt. Volt pillanat, amikor úgy látszott, hogy minden elveszett. Akkor csaknem kétségbeesett. Most elégedett életével. A régi alapokon keresi kenyerét. De ez most érdekesebbnek tűnik számára, mint sötét műhelyében azokkal a mindenféle városi akadékoskodókkal civakodni, akik semmiért sem voltak hálásak, mintha csak egy bádógosműhely a világ legtermészetesebb dolga lenne.

Itt azonban — ő gondolkodott arról, hogy a nagymama hálával gondoljon rá, valahányszor felteszi a tüze a serpenyőt, s ugyanakkor önvádaldal a meny. Hazafelé menet majd megtudja, hogy mindez milyen hatással volt a két nőre. Kioltja a forrasztólángot. Besegítik a járószékbe. Widu nekiindul. Bandusch utközben fecsegővé válik, mutogatja a kutyának a látotakat. A falusi utca áthajlik országúttá; ott a háttérben még kaszálnak egy rétet. »Nézd csak, Widu, amott a lovak megjeltek egy traktortól, mintha megvesztek volna, úgy száguldanak Neuense faluj. Holnapután mi is ott leszünk. És Helmer, Wendel bérese rohan a lovak után. Most megragadja őket, most szépen megfordítja. Holnapután majd megint hozza a zsirózselencéjét forrasztásra. És Wendel, a gazdája, azt a behorpadt edényt, amelyből csak a béreseket eteti, ezenkívül legfeljebb még egy-két vedret. Mert tudod, Widu, a saját családja részére Wendel vagy régi vöröszret használ, vagy pedig alumíniumot. Egyik sem megy olyan hamar tönkre. Halálos vétek, Widu, hogy nem neki magának kell lovat után rohannia. És a traktor is, amelytől megremültek, szintén az övé. Ezért nincsen szerződése a gépállomással. Ezért gyönyölködik, ahol csak teheti, és kicsúfolja a parasztokat is, akiknek dolgozik.«

A kutyafogat átmegy a legközelebbi faluba. Alig telepedett le Bandusch a fogadó és egy szénakazal közötti zugba, az első asszonyok már hucolják oda beteg edényeiket. Az áttelepített asszony egy furcsa, vöröses, dudorcs peremű fazekat hoz. Az edény még alig égett ki a fene-kén. Az asszony azt mondja, hogy a városi nép összetartása ajándékozta neki a fazekat. Az áttelepített asszony végtelenül boldog, hogy Bandusch a hibát olyan hamar megperálta, hogy még csak egy ebéd sem maradt el emiatt. Mert saját fazék nélkül, közös tálból a fukar gazdákkal, akik még a kanalat is irigylük tőle — na, ez nem élet. Most egy asszony jön egy apróska fazékkal, számára ez a gyerekpapi bevezetett mértéke. A kis edényen a lyukacska is apró. Majd egy másik asszony jön

Tavaszi zenei hetek Szegeden

Ez év február 21-től április 4-ig rendezik meg Szegeden az 1960. évi zenei heteket, az esztendő legnagyobb szabású szegedi zenei eseménysorozatát. A hat héti tartó gazdag zenei program egyik célja az, hogy ilusztrálják Szeged zenekultúrájának 15 éves fejlődését, s ugyanakkor tovább népszerűsítsék az új közönség körében a művészi zenét.

A szegedi zenei hetek során 12 nagy hangversenyt rendeznek, melyeken fellépnek, illetve közreműködnek külföldi vendégművészek is.

Erre az időszakra esik a hagyományos »Éneklő Ifjúsághangverseny, melyet ezúttal a Szegedi Nemzeti Színházban tartanak meg, továbbá a szegedi zenekola alapításának 80. évfordulójára emlékeztető ünnepi hangverseny. Mivel az Erkel jubileum is e két dátum között esik, a programban helyet kap egy Erkel opera is. A zene szegedi ünnepi hetek idején valamennyi éntevékeny munkakörös is fellép a különféle rendezvényeken.

A köszörűs kádi

Lóth Béla ifjúsági regénye

SOKAT EMLÉGETETTünk idézi elénk a szegedi törökvilág atmoszféráját. Erdeme Tóth Bélának, hogy Tömörkény és Móra hasonló tárgykörű írásai után is tud újat és érdekeset mondani a helyi fölélevenítesével.

A CSELEKMÉNY egyetlen szálon fut: Víg András elrabolja Veline, az egyik török őrmesternek leányát, Fatmát, s mivel ez a lány nem is igen kedvére történt, apjának is, sőt a szegedi kádnak is bele kellett nyugodnia. Am később a kádi megbánta a nászajándékul adott tízezer piastert, s hajótörést kezdett a gyaur Víg András ellen. Kalandok sorozata következik, változó szerencsével, fogsággal, alagutas szöktetéssel, várostrommal (ez voltaképpen történelmi esemény, a vakmerő Tóth Mihály főbíró sikertelen fölszabadítási kísérlete 1552-ben, melyről Tinó Sebestyén, a lantos költő »Szegedi veszedelem« címmel krónikás éneket is szerzett), álhűs csínyekkel és romantikus tetszhalállal. Itt kapcsolódik be a mellék-szál, a »mazullá«, kegyvesztetté lett kádi sorsának fordulatával, majd a főpap, az imám fiának elhatározásával, hogy a megkedvelt magyarok között marad. Tóth Béla igen finoman szövi be mondánivalójába a népek közötti testvériség eszméjét: nemcsak a török lány és a magyar vitéz frigye mutatja, hogy a különben évszázados harcokban szembenálló népek fiai nem ellenségek, hanem az is, ahogyan a nagytinktélyű bíróból magyar köszörűs lett kádi és a főpap tudós fia megkedvelik a magyarokat. Nemcsak nemzeti elfogultságok elleni állásfoglalást rejt ez, de demokratikus tanulságot is.

KAR, HOGY a kisregény hőseinek külső-belső jellemzése fogatékos, így inkább csak nevék marad meg emlékezetünkben, de szemléleti emlékünknél, jellemükről, sőt

»fiziskájukról« is alig lehet; fejlődésükből pedig még kevesebbet tudunk meg. Víg András is eleve adottan, készen áll előttünk a történet elején, s később is csak annyit tudunk róla, hogy ügyes, fortélyos dalia, aki — ez ritka erény — apósát, anyósát is megmenti a börtönből. A gördülékény, jó stílus néhol — egy-egy megkedvelt jelző únos-úntalan használatával, egyszer már bevált, hatásos szólás-mondások megismétlése módorossá teszi, s néhány nyelv-helyességi szeplő megfoltosítja. Ezek jó részét a szerkesztés kiküszöbölhette volna, sajnos azonban a címlap hátlapján fölsorakoztatott különféle közreműködők munkájának sehol sincs nyoma a kötetben. (E névsorok impresszumként inkább az utolsó lapon lenne a helye.) Horváth Mihály ötletes címlapja kivételével a könyvecské kiállításra gondatlan, nincs tipografizálva, hiányzik a tartalommutatója (s enélkül úgy fest, mint-ha a végéről kitépték volna lapokat), bosszantó sajtóhibák maradtak benne.

MEGNYITÓDÉSEM szerint Tóth Béla ifjúsági kisregénye az említett hibák kijavítása után megérdemelné, hogy színvonalas kiállításban, művészi grafikákkal gazdagítva, második kiadásban is megjelenjen s még szélesebb ifjúsági rétegek között elterjedjen kellemes szórakozást nyújtó olvasóinak és hasznos nevelje őket példás emberi erényekre.

Péter László

Paprikás szalonna

AKÁRMIT MONDANAK

IS, nincs jobb a fokhagymával megtűzdel, tüzes paprikával meghintett abált tokaszalonnánál. Az ember csak lekanyarít belőle egy darabot, vág hozzá háziké-nyeret, jó kiadós karéjt, és eszik. Hogy abból mennyit meg lehet enni és hogy csúszkál rá a bor!...

Disznótorba voltam hivatalos ezeltől három héttel. Nem is akárhová. Mert rangos ember ám az én Feri bátyám. Mikor egyet sodor a bajuszán, még a harmadik utcában is abbahagyják a kutyák az ugatást. Van neki öt hold földje. Azeltől nem volt egy se, kubikból meg nap számból tengődek így-úgy. A földosztáskor aztán rá is rámosolygott a nap.

— Mán éppen ideje vót — mondta, amikor megkaplotta a birtoklevelet az öt hold földről. Aztán nekifogott gazdálkodásnak és lett belőle olyan peckesen járó, hegyes szarvú kiscsajda, hogy csak na!

A tor azzal kezdődött, hogy a disznó nem akart kimenni az ólból.

— Az ajtót, a keserves mindenit! — cifrázta Tóth-pál Jóska bácsi, a legjobb kérésű böllér, aki komolyan attól tartott, hogy ez a jószág most egyszerre csúffá-leszi hosszú esztendő alatt szépen kivirágzott szaktekintélyét.

— A szalmahúzó horog! — villant a fejembe. — Az kell ide. Hátul az akolhoz van támasztva. Mindig ott álltam... Azzal nyúltam is érte. Ott volt. S a fölsimerés hevéből fűtve, már bele is szúrta meg a jókorát az állat hátuljába.

A hatás nem maradt el. Egy pillanatig tartó derme-gyászolja, mint én a lábamat. Azután a katonák otfelejegették valahol, menekülők magukkal vitték, majd útközben elhagyták. Akkor egy fiú felszedte és bevitte az előjáróságra. Az előjáróság aztán annak az asszonynak ajánlotta, akinek tegnap megfoltoztuk. Ezt ez a szakácsnő nem tudja, de én mindent tudok.

Bandusch hatalmas is. Csaknem mindent tud, am a megszokott kerékvágásba zökken: egymást követi a mindennapi étkezés, a halotti tor, a lagzi. Bandusch épp úgy ismeri a gyenge pontokat az életükben, mint ismeri a gyenge pontokat fazekalkon.

BERCZIK ÁRPÁD fordítása

Eddoi életben egyetlen akartam próféta lenni a saját falumban,

PRÓFÉTASORS

szén stílusban, szemléletesen és érdekfeszítően beszélni. Eleinte még a auerek is

egy gondolom, ezzel az egy esettel végét is vetek minden további kísérletezésnek. Nem vagyok babonás, de hiszek a népi bölcsességben, márpedig azt a közmondást, hogy senki sem lehet próféta a saját házában, az előttünk járó generációk tapasztalatai hagyták ránk és hagyták jóvá — így kár volna vele dacolni, s talán fölösleges is...

Nem hívtak meg a falumba tanácselnöknek, se iskolaigazgatónak, se szövetkezeti elnöknek — egyszerű előadó voltam csak otthon. Ezt se magam akartam, véletlenül osztottak be éppen oda. Ez az egyszeri és rövid alkalom is elég volt azonban ahhoz, hogy ezentúl csak közönséges látogatóként menjek haza mindig.

Legtém tudniillik...

Nagyon jól kezdődött ott minden. A falum csak akkora és olyan, mint egy szál hurka, s mégis legalább százötvenen jöttek el, hogy meghallgassanak. Amint végignézttem közönségemen, a szemekben láttam a várakozást. Olyanok ültek a tömött sorokban, akik tizenöt esztendeje még apásan a fenekemre vertek, vagy anyásan megcirógattak — gyermeki te-teim súlya szerint. És a volt pajtasok, akikkel cseresznyét loptunk, idegen galambokat fogtunk és együtt cigarettáztunk nagy loppal a nádtetők alatt.

Biztosan éreztem, hogy sokat várnak tőlem, akár a kíváncsiság, akár a komoly érdeklődés hozta el őket. Tudni és hallani akarták, hogyan beszélek, mit tudok, lesz-e lámpalázam, vagy sem és beleszólok-e a beszédbé, mint iskolás korban a versbe? Anyám pedig meg is irta egy négyoldalas levélben, hogy ki kell tenem magamért és ha miattam szegyenkeznie kellene otthon a családnak, hát inkább jelentsék betegét!...

Ezt mindenképpen túlzásnak tartottam, hazautaztam hát nagy bátorsággal s magammal vittem öt éves nagyfiamat is rokonai látogatába. Bevallom, hogy ezt mégis inkább a magam kedvéért cselekedtem. Ez a talpraesett nagyfiú roppant nyugodtságával kellemesen hatott rám...

Fiamat magammal vittem az előadásra is és bátyám gondejaira bízam. Igyekeztem

figyelt. Később azután még jobban belemelegedtem. Már nem gyurkéltem a beszédvázlatot, csak éppen mankónak tartottam a kezemben és mondtam a magamét nagy-nagy tüsszel... Az emberek komolyan hallgattak, s mind a 150 pár szememet magamon éreztem. Jó félórai beszéd után a torkom megcserepedett. Ontótem a kancsó vízből, s mint gyakorlott népszónokok szokták, ittam egy kicsinyke kortyot.

Bár ne tettem volna!

A fiam felpattant a helyéről s szaladt, rohant egyenesen énhözám és hangosan, élesen kiabálta:

— Nekem is, nekem is adjál!

A figyeltem, a csend megbomlott, s míg a gyerekek lassan, szuszogva itta a vizet, a régi pajtasok, ismerősök megragadták az alkalmat, hogy néhány keresetlen szóval fölélevenítsék a gyerekkori barátságot.

— Olyan, mint te voltál...

— Csak nem veszi ki a csintalanságát!

— Ez is megáll a talpán...

Tudtam, hogy az első pillanatnyi csendet meg kell ragadnom az előadás folytatására, mert különben feloldódik küldetésem első része, a gyerekkori emlékek közös felidézésében, ezért ismét nekikeztem teljes lelkesedéssel. A kis intermezzót már el is felejtették az emberek, mikor a fiam újra felszkelődni kezdett. Felkelt a helyéről s visszaélve azzal, hogy nem fejelemzhettem, félszemével rám sandított, kicsit előbbre jött, s egyszer csak engem is túlharsogva, felkiáltott:

— Apa! Unlak már, hagyd abba!

Öblös nevetés hullámzott végig a termen, jobbra-balra dőlt a hallgatóság, s én ott álltam a szóközi emelvényen leforrázva, minden valóságos és vélt tekintélyemtől megkopaszva. Mit is tettem volna egyebet, minthogy hátralevő mondanómat a gyerek intenciói szerint gyorsan és tömören elhadartam s nesztelenül, köszönés nélkül elláttam, most már saját bőrdőmön érezve a közmondás vaskos igazságát.

Hiába, nehéz a »prófétasors«...

Simon István

A FELELŐSSÉG

Felszálltam a Mihálytelek felé induló buszra, s a kaulauz máris nyújtotta a jegyet. Az igénytelen kis cetlinek a hátulja volt fefelé, s így akarva, akaratlanul elolvastam a rányomatott szöveget: »A járatok elmaradásáért felelősséget nem vállalunk.«

Addig egész jó volt a hangulatom, de erre elpárolgott, mint a benzin. Hát ki vállalta akkor a felelősséget — az áll, hogy nem a vállalat, hanem legalábbis az az autóbuszgyár, vagy éppen az állam a felelős olyan címen, hogy nem ad elég tartalékbuszt. Pedig hiába. Az utas, aki elkésik valahonnan, a járat elmaradása miatt, úgysis azokat emlegeti, akik nem indítottak figyelmet, tisztázzuk csak a kérdést.

Mutattam a kalauznak a jegyet. Ránézett, azután bólintott, hogy úgy van az, maradása esetén meghallgatjuk utasaink méltatlanságát.

N. I.

SZEGEDI FAZEKASMESTEREK
Dr. Somogyi Károlyné felvétele

P. L.

Hol látható?

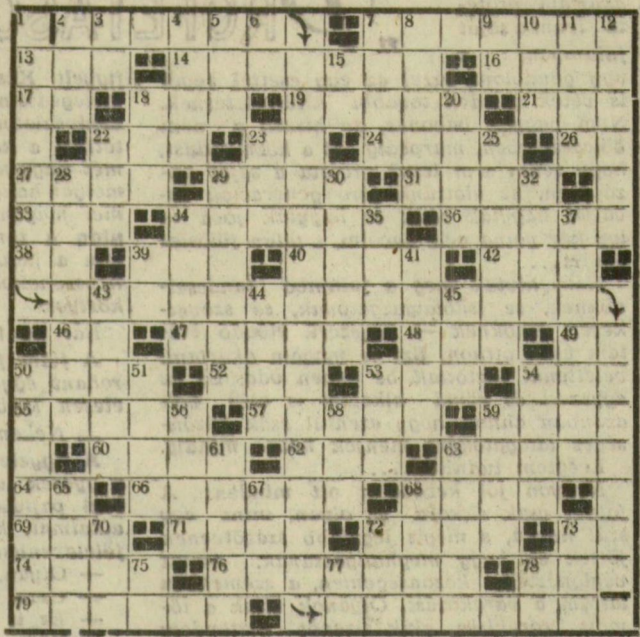
Mai keresztrejtvényünkben egyik híres költőnket idézzük. Ha a rejtvényt megfejtettük, mondjuk meg, hogy a verset ki írta és Szegeden milyen emléktáblán, hol olvasható.

VÍZSZINTES SOROK:

2. Az idézet első része. (A zárt betűk: SZ, I, Ó, T, K, az első zárt kockába tehát kettős betű kerül.) **7. Az idézet második része.** (A zárt betű: G.) **13. Teniszfelszerelés.** **14. A szöke hajhoz jól illik.** **16. ...iacta est.** (Julius Cézár híres mondása: A kocka el van vetve.) **17. Téli sport.** **18. Allathang.** **19. Zavaros, rendezetlen.** **21. Egy kis betűrejtvény: V. V. V. V. V. 22. A jég németül.** **23. Betű, ahogy kiejtem.** **24. Indokok.** **26. Megkettőzve: dunántúli város.** **27. Beültetett terület.** **29. Ilyen szóda is van.** **31. Magasba tart.** **33. Eleven.** **34. ...vételezi (megtekinti).** **36. Fűtől a fán.** **38. Közép-európai Kupa.** **39. Zamata.** **40. ...szféra (a nagy magasságban lévő levegőréteg tudományos neve).** **42. Kettős betű, ahogy kiejtem.** **46. Nagy Sándor.** **47. Szeged folyója.** **48. Tekint.** **49. Nemzeti Vállalat.** **50. Gabonamű, hazánk déli vidékén is megterem.** **52. Kinek a tulajdona?** **53. Egyforma betű.** **54. Régi török rang.** **55. Előidéző.** **57. Testedzés.** **59. Nem kerek többet.** **60. Súlymértékegység.** **62. Mély női hang.** **63. A Toldi írója.** **64. Helyrag, az -ön párja.** **66. Bizonyos, meghatározatlan tárgy.** **68. Ilyen só van a Fehértó környékén.** **69. Töltés.** **71. Ilyen szappan is van.** **72. Nem »ezek«.** **73. Betűszomszédok.** **74. A gépek kenésére használják.** **76. Beborítják.** **78. Az MTK színe.** **79. Indiában élő tarka madár.**

FÜGGŐLEGES SOROK:

1. Az idézet befejező része. (A zárt betűk: B, Z, R, K, U.) **2. Távirati irodánk neve röviden.** **3. Az idő eleje és vége!** **4. Feldiszipített.** **5. Süttőiparos.** **6. Mikszáth Kálmán névbetűi.** **7. Tartozást fizet.** **8. Igen ritka női név.** **9. A pólya része?** **10. Nem álló és nem is fekvő.** **11. Tiszta, takaros, ismert ide-**

gen szóval. **12. A főzőkanál népies neve.** **15. Vissza?** **18. Melyik tárgyat?** **20. Igen ritka férfinev.** **22. Az izmokban rejlik.** **23. Az egyik német névelő.** **25. Híres szovjet sakkversenyző.** **28. Elmázolják.** **29. Meg... (felvágják a kenyeret).** **30. Írás, ami nem vers.** **32. Város Ausztriában.** **34. A magyar szak-szervezetek legfelsőbb szerve.** **35. Enikő, röviden.** **37. Nem erősen.** **39. Visszahi?** **41. Arról a helyről.** **43. A hordók elhelyezésére épített szerkezet a pincékben.** **44. Régi egyiptomi isten a piramisok korából. (Az első kockába I helyett Y kerül.)** **45. Ezek is egyforma betűk.** **50. Ha a Bervára ülök, mondhatom magamról.** **51. Fontos szervünk.** **53. Eszével felfog.** **54. Termet.** **56. Állatalkások.** **58. Olivér becézve.** **59. Nagyon ritka férfinev.** **61. Görbék a végtagjai.** **63. Mindennek ó... (hibázatlanként valakit).** **65. Birtokában.** **67. Sör, angolul.** **68. Korhol.** **70. Az óra hangja.** **72. Kereszt-rejtvényekben gyakran szereplő bácskai község.** **73. Házállat.** **75. Dumántúli helyeslés.** **77. Távolodást kifejező igekötő.** **78. Idegen betű, kiejtés szerint.**

Beküldendő a rejtvényben szereplő idézet, valamint az, hogy ki írta és melyik utcában látható Szegeden. Vidéki megfejtőinknek az utóbbi kérdésre nem szükséges válaszolni. A címzésnél kérjük ráirni: Rejtvény.

MEGFELTÉSEK — NYERTESEK

A legutóbbi rejtvény megfejtése: Boldog újévet a jó megfelleknek. Bál mulatságok. Beköszönt. Tréfa-móka. Egy-egy könyvet kapott sorsolás útján: Winkler János, Szeged, Lenin körút 38, Baráth Istvánné, Mórhalom, Felszabadulás u. 35, és özv. Kereszthegyi Béláné, Szeged, Szálléri sugárút 31. (Szegedi nyerteseink szerkesztőségünkben vehetik át a jutalmat 8 és 12 óra között, vidékre postán küldjük el.)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa és rokon,
PLEPLAR FERENC
életének 81-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 11-én délután 13.30-kor lesz a belvárosi temető kupolájából.
Gyászoló felesége.

Értesítjük a tüzelőanyagvásárlókat, hogy január 1-től kezdve a kulturáltabb kereskedelmi forma szerint nagyobb mennyiségű tüzelőanyagot a

TÜZÉP megrendelő irodában

(Attila u. 2.)

lehet beszerezni. Az áru kifizetése az irodában történik és nem a pályaudvari telepeken. A tüzelőanyag házhoz szállítását az AKÖV megfelelő díjszabás mellett végzi. A megrendelő irodában az áru ellenértékét, a házhoz szállítás összegét fizetik a vásárlók. Az áru házhoz szállítása a megadott időpontban pontosan megtörténik.

Apróhirdetések

- ADÁSVÉTEL**
Egy 190 kg hízó eladó. Othalom utca 34 szám. 1667
- Eladó 170-180 kg-os sertés. Pásztor utca 12 szám. Bt. 1656
- Höher tangoharmonika, 8-as síkkötőgép, 7-es Buksi kötőgép eladó. Ústótelek u. 6. 1627
- Egy univerzál motor 11/2 lovas olajkocsival eladó. Kistelek, Vass cukrász-nál. 1630
- Eladó 150 kg hízott sertés. Boszorkánysziget u. 37. 1631
- Házas kutyákat veszünk. Korbonctani Intézet. Kossuth Lajos sgt. 40. 1618
- Ópesszumbéles férjbunda megbízásból eladó. Mezőtúri Bányai szomszede-nél. Oroszlán utca 3 szám. x1646
- Eladó fürdőkályha hengerrel, komplett. Akony u. 11. Móra-városi templom m-ógott. x1594
- 200 kg hízó eladó. Római krt. 37. 1668
- 170 kg hízott sertés eladó. Boszorkánysziget u. 54. 1665
- Hálószoza, zongora, kombinált-zoza eladó. Faragó u. 21.
- Egy fél háló eladó. Damjanich u. 24.
- LAKÁS INGATLAN**
Kétszobás belvárosi ötszobás lakást adnék hasonló nagy egy-szobásért. „Belvárosi ötszobás” jellegére a kiadóba. 1653
- Pesten dolgozók, p-cell. Keletől 24 km-re lévő szoba, konyha, ötszobás lakásom elcserelem szegedi és környékiért. „Kéksusz-vonati” jellegére a hirdetőbe. x
- A Szegedi Tudományegyetem Rektori Hivatal (Dugonics tér 13) külföldi tanár részére albertáné részét keres konyha és fürdőszoba használatra. x1646
- Ház eladó Szentmiklósi utcában lakás-cserével. Erd. Timár u. 3/a. 1637
- Kétszobás magánház azonnali beköltözés-vál eladó. Kiskun-dorozsma, Balajt u. 13/L. x1971
- Újszegeden keres magánház eladó. Erd. Tűzök u. 13. Tancsencz. x
- Ház lakásadással eladó. „Tavaszi nap-sütés” jellegére Károlyi utcai hirdetőbe. x
- ÁLLÁS**
Vidéken dolgozó ut-épitő technikus, energetikus, gépko-csialadó erkölcsi bizonyítvánnyal állást változtatna. Te-lefon: 38-12.
- A Kopanesi Allami Gazdaság atkaszgeli üzemegysége sertés-tenyésztési dolgozó-kat keres, lehetőleg flasztásban gya-korított férfi munk-kerőket. x
- EGY férfi szakorvos és egy mosnót fel-vételre keres a Si-ketnémák Intézete. Bési krt. 38 sz. x
- Középkorú nő ki-sebb háztartás veze-tését elvállalná. Cím-a kiadóban. 1663
- GYERMEK**
Johangó zongorámat bérbeadom. Bat-hyány u. 8. 1662
- igazolványképek sürgős esetben is készítenek. Gyer-mekről, felnőttről szép sorozatokat. Radák Mária fény-képésznél. Klauzál-ter 7.

PÁSZTOR FERENC: Köd alatt

Helena búcsúzott. Integtetett, szeméhez vona a ken-dőt. Lassan elmosódik a két alak. Még látja, hogy Mr. Clark vizsgálaton a lány vállára teszi a kezét, de a szava-kat csak Helena hallja, Mr. Clark csak annak beszél...
— Oké, Helena! Látod, ez mestermunka volt. Így to-vább lünderkém, aztán ígérem neked, hogy hamarosan othagyhatod a Donna Annát... Sajnálod a fiút? Talán vissza is térhet. Ki tudja? Attól függ... Gyerünk, Helena, igyunk egyet a Donna Annában. Ma hozzám jössz, tün-dérkém!
— Oké! — kacagott Helena és karonragadta Mr. Clarkot, az igazi gentlemant.
II.
Az árnyas, hűs ligetben sétál két rendőrnnyomozó. Két napja róják már a repkényvel és virágokkal szegélyezett sétány útjait. Időnként eltűnnek a folyóparti fűzesben, de csakhamar tovább sétálnak, s olyan kifejezéstelen arccal nézik a lombokat, mintha örök várakozásra kár-hoztatta volna őket a sorsuk. A látszatra is idősebb néha megáll, magyaráz, aztán málázva rúgdálja az út kavcsait.
— Furcsa dolgok történnek — szólal meg a fiatalabbik. — Csak néhány éve dolgozom itt, s szinte minden ügyem-nél találok olyan logikátlansággal, amiről mindig az volt a véleményem, csak a rossz detektív-regények hősei követik el ezeket.
Az idősebb mosolyogva hümmög.
— Vannak logikai bukfcencek. En már nagyon sokkal találkoztam. A mostani ügyben is ettől tartok. Mert nagyon egyszerű elképzelni a dolgot. Megcsip egy darázs. Még ott van a nyakunkon. Odacsapunk és kész. Megfog-tuk. De ezzel még nem tudunk meg sokat. Például nem tudjuk, hol van a fészke, milyen a fullánkja. Nem tud-juk még, hogy miért szállt a nyakunkra. A mi munkánk-ban roppant nehéz pontosan itélni. Olyan front a miénk, mint a harctéri állások előtti mesterséges köd. Soha nem tudjuk, mi tünik elő mögüle. S mennyiféle ember van az ilyen köd alatt! Mikor ezek az emberek elindul-nak, még maguk sem tudják pontosan, milyen útra tér-tnek. Sokszor játéknak, talán ártatlan kalandnak vélik. De sokszor látam már ilyen játékok halálisan komoly drá-mává fokozódnit.
— Igen, — válaszolt a fiatalabb nyomozó. — Min-több rejtélyt fejt meg az ember, annál jobban isméri a újabb...
Pedig az új rejtély majdnem előtűnik játszódik. hétköznap minden szála, oly természetesen egyszerű...

Rádióműsor

- KOSSUTH-RÁDIO**
6.00-6.50 Kellemes vasárnapot! 7.00 Műsorismertetés, színházak, mozik, hangversenyek és tárlat-ok műsora. 7.15 Egy falu — egy nótá. 7.50 Falusi életképek. 8.00 Hírek, időjárásjelentés. 8.10 A melodiák országában... 8.35 Edecs anyanyelvünk. 9.00 Zene-rajongók. 10.00 Vasárnapi mel-léklet. 12.00 Déli harangszó, hí-rek, lapszemle, időjárásjelentés. 12.15 Jó ebédhez szól a nótá. 12.50 Hétvégi jegyzetek. 13.00 Szív küldi szívnék. 13.30 Rádió-lexikon. 14.00 Az operettszer-kesztő postájából. 14.45 Hét nap a külpolitikában. 15.00 Wilhelm Backhaus zongorázik. 15.25 Iro-dalmi törvényszék. 15.45 Bura Sándor lemezéből. 16.00 Csapok és az emberek. Emlékműsor. 16.56 Műsorismertetés. 17.00 Hí-rek. 17.08 Időjárásjelentés. 17.10 A Magyar Rádió tánzenekara játszik. 17.40 Kincses Kalendá-rum. 18.50 Francia szanok. 19.00 A szakma művésze. 19.15 Zenekari muzsika. 19.50 Jó éj-szakát, gyerekek! 20.00 Hírek, időjárásjelentés, sport- és toto. 20.10 Naplómű. 20.20 Népdal-est. 20.30 Tótógas. Versek, dal-ok, jelenetek, fejtetőre állított szereposztásban. 21.00 Hírek, idő-járásjelentés. 21.10 Sport és toto. 21.20 Ügyelvénygyűlések. 21.30 22.25 Profokifjú: f-mell szonát. 22.35 Vasárnapi Rádiószínház: Örököség. 24.00 Hírek, időjárás-jelentés. 0.10 Csárdások. 0.30 Himnusz.
- PETŐFI-RÁDIO**
8.00 A római katolikus egyház felőrája. 8.30 Gosztolny János orgonán. 9.00 Szív küldi szívnék. 9.45 A kecskeméti képzőművészei hónap mérlege. 10.00 Miska bácsi lemezadása. 10.40 Blge József furulyázik. Lakatos La-jos cimbalmozik. 11.00 Salburgi Fesztivál. 1959. A Wiener-ortekt hangversenye. 12.30 Soha senki nem hal meg. Elbeszélés. 12.50 Művészelemzés. 14.00 Időjárás-és vízállásjelentés. 14.15 Pari Ba-nu, a tündér. 15.00 Gazdaszem-mel a nagyvilág mezőgazdasá-gáról. 15.15 Népszere dalok, nép-szerű énekek. 15.45 Polgár Ti-bor: A kérés. Háromfelvonásos vígopera. 18.00 Könnypó zene. 18.30 A Magyar Néphadsereg Művészgyűjtésének ténfrikara énekel. 19.15 Magyar tájak. 19.45 A prágai várórség zenekara ját-szik. 20.00 Kamarazene. 20.30 Arcképek rivaldafényben. 21.10 Operettmuzsika. 21.48 Zenekari muzsika. 22.25 A Gare de l'Es-ten. Vers. 23.30 Táncczene. 23.06-23.16 Hírek, időjárásjelentés.
- KOSSUTH-RÁDIO**
Hétfé
4.56 Rákóczi induló. 5.00 Hírek, időjárásjelentés. 5.05-7.59 Vidé-kei, frissen. Közben: 5.30 Hí-rek, időjárásjelentés. 6.00 Falu-rádió. Utána a vidéki színházi műsor. 6.35 Sport- és totóhírek. 6.59 Időjelzés. 7.00 Hírek, idő-járásjelentés. 7.10 Új könyvek. 7.25 Színház, hangverseny és mo-ziműsor. Kb. 7.30 Hirdetőszojop. 7.45 Naptár. 7.59 Időjelzés. 8.00 Műsorismertetés, időjárásjelen-tés. 8.08 Technikai színet. 8.10 Reggeli hangverseny. 9.00 Ri-portműsor. 9.15 Részletek Duna-jevszkij A hűség próbája és Lje-pin Valahol már találkoztunk c. film zenéjéből. 9.45 Lányok, asz-szonyok... 10.00 Hírek, toto, idő-járásjelentés. 10.10 A gúnárom-elvezett... 10.30 Szívesen hall-gattuk. 12.00 Déli harangszó, hí-rek, időjárásjelentés. 12.10 Já-ro-ka Sándor népi zenekara ját-szik. 12.50 G. Szabó László és T. Nagy Sándor versel. 13.00 Rész-letek Oscar Straus A varázské-ringó. Jacobi Viktor Leányvá-sár és Kálmán Imre Cigányprí-más c. operettjéből. 13.45 Vá-laszoltnak hallgatóinknak. 14.00 Heti zenei kalendárium. 15.00 Hí-rek, közérdekű közlemények. 15.05 Időjárásjelentés. 15.10 Kurt Eichler együttese játszik. 15.30 Utóé-hír. 15.50 A Mozart-család nagy hangversenykörül-tja. 16.10 Napirend. 16.15 Szív küldi szívnék. 16.55 Műsor-ismertetés. 17.00 Hírek, időjárás-jelentés. 17.15 Ótórai tea. 17.45 Ifjúsági óráját. 18.00 Bécsi vér. Operettszereitek. 18.35 Hazai kör-kep. 18.55 Vörös Sári és Remé-nyi Sándor énekel. 19.20 Balasi Bálint verseiből. 19.25 Szórakoz-tató muzsika. 19.40 Jó éjszakát, gyerekek! 19.45 Esti krónika.
- PETŐFI-RÁDIO**
5.00-6.00 Reggeli zene. Köz-ben: 6.30 Színház, tárlat és hang-versenyműsor. 6.56 Torna. 8.00-8.10 Hírek, időjárásjelentés. 14.00 Időjárás- és vízállásjelentés. 14.15 A harmas szaltó. Elbeszélés. 14.35 Magyar tájak, magyar népdalok. 15.00 Zenekari muzsika. 15.40 A zulu halála. Elbeszélés. 16.00 Bartók: Falun. 16.15 A vi-lág minden tájáról. 16.25 Halmy Lujza és Bolya Mária hangver-senye a stúdióban. 17.00 Körbe-körbe... 17.15 A második öt-éves terv és műszaki könyvki-adásunk. 17.30 Hangverseny a Rádióegyetem hallgatóinak. 18.15 Falurádió. 18.35 Max Bruch: g-moll hegedűverseny. 19.00 Hí-rek, időjárásjelentés. 19.03 Ta-nuljunk könnyen, gyorsan ma-gyarul. 19.20 Travlata. Opera-részletek. 20.15 A tartalékos vő-legény. Kísárolati komédia. 21.20 Kerek utca, kicsi ház... 21.45 Sporthíradó. 22.00 Téli szereződ. 22.40 Oboussier: Antigone — éle-gia Szofoklész után. 23.00 Hí-rek, időjárásjelentés. 23.15 Mű-sorzás.
- TELEVIZIO**
Vasárnap
10.00 2. Magyar Híradó. 10.15 Ifjúsági filmmatiné: 1. Rövid történet. 2. Vakmerő szív. 18.00 Indonéziában. 19.00 Előújás. 19.50 A Magyar Híradó műsora. 20.00 Szombattól hétfőig.
Hétfé
Nincs előadás.

TEKINTSE MEG

a legújabb női fehérmű és kötöttáru modelleket.

Hol? Mikor?

Kijállítás: vasárnap de. 10-1-ig és du. 3-7-ig.

Bársonyrét amolyan erdei ligetecske az osztrák Alpok lábánál. Széld lankák még itt a hegyek, s csak a jöszemű ember tudja felfedezni a Schnellberg hóborította bérceit. Akácok illatoznak és gyöngyfűzérként virítanak a galagonya fehér virágai. A pászti zöld és olyan puha, mint a selyemszönyeg. Csattogó tavasi madárral muzsikál és álmosító, édes lehelete van az Alpok szelének. Nincs festő, akinek ilyen színek tündökölnének a palettáján, mint a tavasi köntöst öltött Bársonyrét ezer pasztellje.

A keskeny ösvények fölé valóságos sátrat emelt a természet keze. Alig léphetnek előre a kirándulók, olyan sűrű, olyan buja lett a növényzet, pedig csak május derekát mutatja még a naptár. A vidám társaság nevetve hatol egyre feljebb a Bársonyrét felé, s egy-két nagyobb hangú csúful káromkodik, ha arculcsapja a tövises sze-derinda, vagy a nagy tuskéjú kökény ága...
— Itt vagyunk — adja ki a felszót a csoport vezetője, egy idősebb, nyugtán férfi, és oldalaszáját ledobja a fűre. Megtörtli verejtékes homlokát és végighever a fűben.
— Látjátok, fiúk! Ez az igazi élet. Itt nem parancsol senki, itt nincs se mester, se főnök. Itt minden a miénk. Cserkész koromban olyan sokszor elmondtam egy angol

ERDŐS P.

(Folyt. köv.)

Kell a járás vezető szakembereinek segítsége a tsz-ek ideji tervek készítéséhez

Mi a helyzet Tiszaszigeten?

Ha okosan gazdálkodó, korai burgonyát termelő, szorgalmas parasztszerekekkel akart valaki beszélni a szegedi járásban, nyomban adták a tanácsot: menjen Tiszaszigetre. He sertéshizlalásban kiváló község után érdeklődött az ember — megint Tiszaszigetet ajánlották. Megfontolt, számláigató lakói vannak e faluban. Tavaly tavasszal is számoltgattak, vajon jobb lesz-e a közös gazdálkodás? Végül három szövetkezetben, a Leninben, a Rákócziiban, s az Ujtérvárban társultak.

Valaki „bedobta“

Általában szilárd elhatározással, egyesek azonban még kételkedéssel léptek a közösbe, de úgy gondolták, ha már a többiek mennek, hát ők sem maradnak el, s a példamutatók mellé állottak. A bizonytalanság érződött még az őszi vetési munkák idején is. Egyesek inkább tettek vettek a ház körül, míg a többiek vetették az őszi gabonát. A távolmaradás okáról azt mondják néhan: „valaki bedobta“, hogy nem kell oda minden ember, elveti azt a gépállomás anélkül is.

Aztán egy hónapja, amikor a vezetőség kezdeményezte, hogy a háztáji állományban lévő hízalmai való süldeket közösen adják át az Állatforgalmi Vállalatnak, s a nagyüzemi termelési feladatot fordítsák a közös állattenyésztés megoldására, megint „bedobás“ történt. „Vigyázzatok — híresztelték egyesek — elviszik a hízalmai árát is, nemcsak a feladatot“. Pedig már tapasztalhatták, hogy a szövetkezet vezetőse, a felsőbb tanács szervek csak jót akarnak. Azt is híresztelték egy időben, hogy nem fizetik ki a bevitt ló árát. Aztán végül annyi pénzt adtak egy-egy lóért, hogy ma feléért sem tudják eladni azokat, akiknek még megvan a lovuk. Szóval eddig csak kevés sülde hízalására kötötték szerződést.

Már az első évben többet!

Tavaly — mondja Kiss András, a tanács elnöke — mintegy 1100 sertést hizlaltak meg Tiszaszigeten. — A múlt esztendőben rendszerint 300 holdnyi területen termeltek korai burgonyát a faluban. Most a Lenin, a Rákóczi és az Ujtérvár Tsz együttesen kevesebbet termel. Elgondolkoztató ez. Amiből Tiszaszigeten, mint egyének jól pénzelték a dolgozó parasztoz, most mint szövetkezetiek csak kisebb mértékben akarnak vele foglalkozni. Mit vetnek helyébe? Sűrűmagot? Ez visszalépés lenne, nem pedig előrehaladás a belterjes gazdálkodás felé. Vajon miért? Erre már nem tudnak pontos vá-

laszt adni a tsz vezetői. Sőt olyan is akad a faluban, aki szólás-mondással válaszol: „Csikó nem jön patkolva a világra“. Ez a bölcs aranyigazság ez esetben azt jelenti, hogy a zseni, fiatal tsz-től nem várhatunk túlnótul. Pedig termelőszövetkezetektől már az első évben többet vár a népgazdaság mezőgazdasági termékekben, mint amit eddig adott a falu.

— A nagyüzemi vetésforgót — mondják — csak évek múltán tudjuk kialakítani, lényeges növekedésre nem számíthatunk a terméstartalomban. Az egy tagban művelt földön kevesebb és könnyebb munkával termelhetünk ugyanannyit, mint eddig, mert az utóbbi években kevés trágyát kapott a tiszaszigeti föld. Egyesek rendszerint borra váltották át a trágyát, az üllési és a szatymazi szőlősgazdálkodás. Ezt igyekszünk pótolni műtrágyával, fejlett agrotechnikával.

Ez jó dolog, hozhat a közös konyhára, de ez még nem minden. Ami bejöhét a vámon, az elveszhet a réven, ha nem fordítanak gondot az állattenyésztés fejlesztésére és kisebb területen termelnek újburgonyát, amelyre oly büszke volt eddig a falu. Ez nekik is, az államnak is káros.

A maguk erejéből is

A helyi vezetők, az olyanok, mint Kiss András v. b. elnök, lelkesednek, keményen dolgoznak a falu szocialista jövőjéért. Kiss András még szabadsága idejét is többnyire a tsz-irodában tölti. Segít tanácsaival a jövő tervezésében. Neki sem, s a pártszervezet vezetőseinek sincs könnyű munkája. Amikor a tanácsvezetők szólnak, akarva, nem akarva, de igen helyesen az állam nevében is beszélnek. Hányszor elhangzik a tervek készítésében: gondoljátok meg jól, Kocsis elvtárs. — (Ezt a Lenin Tsz-elnökének mondják). Vigyázzatok erre, számsítatok, emezt viszont magatok igyekezzetek megoldani.

— „Uj házások“ vagyunk, segítsen az állam — mondja Kocsis elvtárs, a tsz elnöke. — Kaptunk 60 tenenet, de nem adnak istállót. Kölcsönből építhetünk ezer férőhelyes tyúkólat, és adnak 50 anyakocát.

Sok lakóház és istálló falat verték Tiszaszigeten valamikor úgy 25—30 évvel ezelőtt, szalmás-polyvás földből. Nem lehetne-e most is így építeni a közös istállókát? Erre is van válasz: — Nincs deszkánk és a hozzá szükséges oszlop.

Bizonyára ha nekifognak, akad majd olyan szegedi vállalat, amelyik egy-két hétre kölcsönöz annyi deszkát, ami a falveréshez szüksé-

ges. De hát azt mondja az elnökhelyettes: „Vagy építünk masszív istállókat, vagy nem“. — Így aztán a tervben többnyire csak a kapott állatállomány és a gazdasági épület szerepel. A saját erőből való építkezésre kevés szó esik. Pedig a tiszaszigetiek életkörülményeinek javítását sem kívülről oldják meg. Maguk erejéből, saját munkájukkal kell ezt megteremteni, amihez az állam most is, s ezután is komoly segítséget nyújt.

Jószándékú, becsületes ember

A tegnap még egyénileg dolgozó tsz-vezetőktől azt kívánni, hogy mindenhez értsenek, természetesen nem lehet. Mint valamennyi szövetkezeti tag, úgy ők is magukkal hozták a közösbe az egyéni gazdaságban szerzett tapasztalatokat, ami a kisparcella gyakorlat volt. Ez ugyan részben hasznosítható a szövetkezetben, de kétezer holdas gazdaság irányítása, vezetése mégiscsak bonyolultabb feladat, nehezebb szervezési munkát, nagyobb szakmai hozzáértést igényel, mint az 5—10 holdas gazdaság.

— Becsületes, jó szándékú emberek valamennyien a tsz-tagok — állapítják meg a község vezetői. A gyakorlat őket is megtanítja majd a nagyüzemi gazdálkodás módszereire. — De úgy hisszük, a járási és helyi vezetők, a pártszervezet, a kiküldött szakemberek nem engedhetik, hogy sokba kerüljön ez a tandíj a szövetkezetnek. Ezért jobban kell segíteniük tanácsaikkal, ha kell vitáznak, győzzék meg őket a helyes állásponttól, módszerekről. Ez érződjön az éves terv számadataiból is — minden járási tsz-ben. Alacsonyabb szintet tervezni, mint ami eddig volt, nem helyes, csakis többet. És az elv megvalósításához kell megteremteni a feltételeket, mozgósítani a tsz-tagokat és harcolni a „bedobók“ ellen is.

Az okosan gazdálkodó, a megfontolt tiszaszigeti számláigatók kell kialakítani a végső számokat a most készülő tervekben. Ugy, hogy a mezőgazdasági termelésben előre és ne vissza lépjenek. Ha a csikó nem is jön patkolva a világra, de attól a Lenin, a Rákóczi és az Ujtérvár Tsz már az első évben termelhet javedelmezően, s nyújthat többet a tagoknak, mint amit a kisüzem adott. Ez a vezetőkön és a tsz-tagokán múlik.

Villany-szerelőt

azonnal felvesz Szegedi Seprűgyár. Moszkvai krt. 4 szám.

Kereskedelmi Vállalat nagy gyakorlatú rendelkező

gyors- és génrót

keres bizalmas munkakörbe, azonnali belépéssel. „Ügvyitelben jártas“ jelgére Károlyi u. hirdetőbe.

Szegeden lakó, 18. életévet betöltött, 150 cm-nél magasabb dolgozókat felvesszünk

villamos-kalauznak

Jelentkezés január 11—12-én (hétfő, kedd) 8—12 óráig munkakönyvvel az SZKV telephelyén, Külső-Pulcz u. 2. sz. alatt.

Harminc országban festenek szegedi ecsettel

Idén tovább növekszik az Ecsetgyár exportja

Ebben az évben még nagyobb szerepet kap kivitel tekintetében a Szegedi Ecsetgyár, mivel termelési értékének 26,4 százaléka kerül exportra az 1959. évi 14,1 százalékkal szemben.

Az összes termelt árúk értéke is 12 százalékkal emelkedik 1960-ban.

A nagyobb feladatok ellátása érdekében az ARTEX Külföldi Vállalat exportfejlesztési alapjából 240 ezer forintot bocsátott az üzem rendelkezésére, amelyből a gyár udvarán modern, vasvázás műhely épül. Ebben talál majd elhelyezést a szörmegmunkáló üzemrészt, annak eddigi helyén pedig terjeszkedni tud az összesrelo műhely. A városi tanács segítségével még ebben az évben bővítik a faműhelyt is. Január hónapban készül el a szárítóberendezés épülete. Ha a gyár állagának bővítésére nem kerülhetne sor az év folyamán, az Ecsetgyár képtelen lenne kielégíteni megnövekedett kiviteli forgalmát.

Egy nyugatnémet exportőr a tárgyalásokon kijelentette, hogy havonta 6—8 ezer tucat ecsetet hajlandó vásárolni. Ez a mennyiség körülbelül megfelel az ecsetgyár teljes negyedévi termelésé-

nek. A példa szemléltető módon bizonyítja a megnövekedett exportfeladatokat. 1960-ban körülbelül 30 országba fognak ecsetet szállítani.

Új megrendelőként lépett fel többek között Kuba, Costarica, Panama és nagyobb rendeléssel Kanada.

A műszaki fejlesztés érdekében szükség van új gépekre is, ezért szintén az ARTEX 20 ezer devizaforintot juttatott a gyárnak, amelyből egy vulkanizáló adagoló- és beöntőgépet, valamint egy korongecsetgyártó gépet szereznek be. A helyiségek bővítése megszüntetheti, de mindenképpen csökkenti a helyiséghány miatt mutatózó eddigi kapacitás-felesleget, főleg az automata kopir-esztergapadnál és a speciális szörgépeknél.

Az új gépek beállítása pe-

dig növeli a munka termelékenységét.

Még a múlt év közepén a lakkecsetek szegecselése helyett új eljárást dolgoztak ki a gyár szakemberei. Elképzelésük szerint szegecselés helyett, ha vulkanizálás segítségével rögzítik az ecset nyelében a sörtét — javul a minőség és egyúttal évi 10 ezer forint megtakarítást is el lehetne érni. Az újítás ennél a cikknél 15—20 százalékos termelékenység-növekedést is hozna. A Szabványügyi Hivatal azonban mind a mai napig nem foglalt állást az előterjesztett javaslattal kapcsolatban.

Kár, hogy némely felettes szerv nem támogatja kellő módon az üzem erőfeszítéseit, bár ennek ellenére bizonyosak lehetünk abban, hogy továbbra is gyarapszik majd a szegedi ecsetek világhírve.

Bővítik

a községi rendőrörsök hatáskörét

Több igazgatásrendészeti ügyet intézhetnek el helyileg

A községek dolgozóinak érdekében a rendőrörsök hatáskörébe több igazgatásren-

dészeti feladatot adtak át. Eddig ugyanis, ha határsávengedélyt kért valaki, öt nappal előbb be kellett utaznia Szegedre, majd az engedélyért még egyszer be kellett jönni. Fáradtságos utazást és jelentős idővesztést jelentett ez. Január 15-től kezdve a rendőrörsök végzik el a 16. évet elérik személyi igazolványának kiadását, személyi igazolványok kicserélését, személyi igazolványok végleges bevonását, a személyi igazolványokba utólagos rendőri bejegyzéseket, állandó és ideiglenes határhozveti engedélyek kiadását.

A rendőrörsök felveszik a szükséges adatokat, s ezt továbbítják a rendőrkapitánysághoz, megbeszélik a kérelmezővel, mikor érkezik vissza az irat. Így megkönnyítik, s meggyorsítják az ügykezelést. Mindez azonban nem zárja ki azt, ha valaki Szegeden jár, a kapitányságon is elintézheti az előbb felsorolt ügyeket.

Véget ért

a Vasipari Ksz részlegvezetőjének „arany élete“

Okirathamisítást, sikkasztást fedett fel a rendőrség a ksz vasszerkezet részlegében

Hajnal József, a szegedi Vasipari Ksz vasszerkezet részleg vezetőjének „furcsa szokása“ volt. Irodája ajtajára kémlelőnyílást szereltetett, s mielőtt oda bárki is beléphetett volna, az illetőt alaposan szemügyre vette. S ha úgy tetszett, nem engedte be. Fél, hogy valaki megfigyeli, mit művel. Ugyanis a zárt ajtók mögött számlákat hamisított.

Rendőrségi nyomozás derítette ki, hogy Hajnal József a részleg részére elvállalt különböző munkákat a szövetkezet központjának tudta nélkül. A munkák elvégzése után a megrendelőnek egy példányú számlát adott a felvett összegről.

A számla másodpéldányát a felvett összegnél lényegesen kisebb tételben állította ki, a megmaradó különbözetet pedig zsebre tette. Így például Czégely István vízvezeték-szerelő részére kiállított 8 számlájánál 6368 forintot sikkasztott el. Ezenkívül számtalan számlahamisítást végzett. A legtöbb számlára csak a megrendelő nevét írta fel, a lakcímet nem, így pontosan nem is lehetett megállapítani, mennyit sikkasztott. Az eddigi megállapított kár összege 15 ezer forint. Ennyivel károsított meg a társadalmi tulajdont.

Hajnal József ezenkívül a szövetkezet tulajdonát képező fűrészpóros kályhát, fénycső-armatúrát, 45 kilogramm ólmot és több apróbb felszerelést saját lakására vitt.

A szövetkezetet saját üzemének tekintette, s fényképező laboratóriumának felszereléseit itt készítette el. Saját gépkocsijához is innen szerezte be a festéket, az autót egyébként az üzemben javította meg, sőt az itt dolgozókkal tisztít-

tatta is a gépkocsit. Ha valaha elindult, a munkásokkal durván, gorombán bánt a volt részlegvezető. Saját izlésének megfelelő házirendet készített, s ebben ilyenek szerepeltek: mielőtt az irodájába léptek volna, az illetőknek a cigarettát el kellett oltani, s engedélyt kellett kérni a belépésre. Ha valamelyik munkás szólni mert a részlegvezetőnek s bármilyen apró nézeteltérése volt, leszállította a dolgozó munkabérét. Meghatározott munkát soha nem végzett, az üzemből gyakran távozott el gépkocsijával nők társaságában. Amikor visszaért a turnérol

saját munkalapjára írta a dolgozók által elvégzett munkát.

A rendőrségi nyomozás befejeztével Hajnal József ellen magánokirathamisítás és társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett sikkasztás büntette miatt megindult az eljárás.

Vízvezeték-szerelő, épületbádogos és kőműves

szakmunkásokat állandó munkára felvesszünk. Szegedi ingatlankezelő vállalat, Jósika u. 21.

A

TECHNIKA

minden hónap elején 12 nagy oldal terjedelemben jelenik meg, s a külföldi műszaki fejlődés legfrissebb eredményeit ismerteti.

Igen sok új, ötletes technológia leírását, érdekes hírt, műszaki furcaságot, népszerűen megírt cikket találhat benne az olvasó.

Használhat forgathatja a TECHNIKA lapjait mindenki, akit érdekel korunk műszaki forradalma, aki maga is állandóan fejleszteni kívánja a technikat, aki állandóan törekszik a legmodernebb eljárásokat és bevezetéseket megismerésére. A lap megrendelhető: TECHNIKA kiadóhivatala, Budapest VIII., Blaha Lujza tér 3., valamennyi postahivatalnál, postai és hírlapkieljesítőnél.

Báli REVÜ

a Különleges Méterárak Boltjában

Kárász utca 10.

KIÁLLÍTÁS:
az 1960. év legújabb farsang fémszálas bálruhaanyagokból, olasz és kínai import tiszta gyapjú férfi öltönyszövetekből.

NYITVA:
vasárnap de. 10—1-ig és du. 3—7-ig.

Röviden

HÁROM TRISZTÁN - EGY IZOLDA

A New York-i Metropolitan operában december 29-én különös „Trisztán”-előadás hangzott el. Izoldát Birgit Nilsson svéd szopránkesztő énekelte, akinek amerikai felépése nagy szenzációt kellett. Az opera vezetője azonban a nyújtás nehézségei miatt, mivel mind a három tenorének, aki Trisztán szerepét énekelte volna, ugyanazon a napon beteg lett. Tekintettel arra, hogy mindhárom csupán könnyű megazással betegedtek meg, Rudolf Bing rendező úgy intézkedett, hogy mindgyökük egy-egy felvonást énekeljen. A közönség tehát egy Izoldához három náthás Trisztánt kapott.

AMI SOK, AZ SOK.
Egy londoni asszony azzal gyűlölte férjét, hogy néha-néha letér a hitvesi hűség útjáról. Ezért magán detektív szerződött, aki rövidesen bizonyítékot szolgáltat a férj hűtlenségéről. Az asszony beadta a válókeresetet, s a bíróság fel is bontotta a házasságot. Amikor az asszony volt férjére akarta hátrítani a magán detektív költségeit is, a bíróság bátorozottan elutasította a kérelmet. Indoklás: senki sem lehet annak a vadászkutyának a megfizetésére kényeszeríteni, amely őt elkapta.

SOK BAROMEI VOLT A PIACON TEGNAP

Elénk forgalmú volt a tegnapi piac. Baromfibiól igen sokat hoztak fel a termelők, így a szerdai piacchoz viszonyítva az árak is kedvezőbbek voltak. A következő árak alakultak ki különként: Csirke 21, tyúk 18, pulyka 19, sovány kacska 18, hizott kacska 21, sovány liba 17, hizott liba 21, vágott tyúk 28, vágott liba 34 forint volt. A tojás darabja 1,40 forint. A tejpiac árai: tej 3, tejföl 22, vaj 45, tehéntúró 9, juhtúró 26 forint volt. Zöldségek: burgonya 2, sárgarépa 1,50, golyókör 3, vöröshagyma 1,30, fokhagyma 7, fejes káposzta 0,80, kelkáposzta 2, paraj 5, kalarábé 1,60, karfiol 5 forint. Gyümölcsök: alma 3,50, körte 5, szőlő 4,50, héjas dió 16 forint. Egyéb árak: szárazbab 7, mák 26, savanyú káposzta 3 forint volt különként. Hizott sertésből kevesebbet hoztak fel, mint amennyi a kereslet volt, így az árak is annak arányában változtak: 15-16 forint volt kilója. Takarmánygabonaárak mázsánként: buza 280, takarmányárpa 290, morozsolt tengeri 260, lucernafeleség 150, vöröshere 120, réti széna 90, szalma 40 forint volt.

MADAGASZKÁRI HALSZOK kifogtak a tengerből egy coelacanth nevű, rendkívül ritka halat, amely tudósok szerint egy sok millió évvel ezelőtt élt halfajtához tartozik. A szakemberek hosszú ideig csupán kövekből talált lenyomatokból ismerették ezt a fajtát és úgy tudták, hogy már régen kihalt. A történelem előtti korban származó állatfajta első példányait néhány évvel ezelőtt halászták ki az afrikai vizekből. Tudományos halász-expedíciók azóta még néhány példányt szármányoltak ugyan, de eddig nem sikerült életben tartani. A coelacanth a halaknak abból a családjából való, amelyből félzordók szerint az első szárazföldi hullók fejlődtek ki.

Szerencsés szegedi nyertes a jöttő év második játékheftén. Váradny Szabolcs, a Szegedi Nemzeti Színház tagja három rovatos lottószelvényre egy négyes, egy hármas és öt darab két találatot ért el. Az előzetes tájékoztatás szerint a négyes találat 104 323, a hármas 493, a kettes pedig 16 forint 20 fillért ér. Az össznyereményt január 20-án a Szegedi Nemzeti Színházban adja át a takarékpénztár képviselője a szerencsés nyertesnek.

A Belkereskedelmi Minisztériumban elkészült a számadás a kereskedelem és a vendéglátóipar év végi csúcspontjáról. Az 1959-es év negyedik negyedévében a szaküzletek és az áruházak 17,5 milliárd forint értékű forgalmat bonyolítottak le, ami 14,6 százalékkal magasabb a tavalyinál.

Hétszáz méter mélységbe ereszkedett le Piccard belga tanár a Csendes-óceáni Guam sziget közelében, mélytengeri búvárhajójával. Ezzel megjavította az általa tavaly felállított 5000 méteres mélységi rekordot.

EGYETEMI KÖNYVTÁR

Kölesszés: Hétfőn délután 2 órától háromnegyed 6-ig. Kedd -péntek 12 órától háromnegyed 6-ig, szombaton délelőtt 10 órától háromnegyed 1-ig. **Könyv-olvasóterem:** hétfőn 2 órától háromnegyed 9-ig, kedd-szombat délelőtt 10 órától háromnegyed 9 óráig, vasárnap délelőtt 9 órától háromnegyed 1-ig. **Folyóiratosolvasóterem:** hétfőn 3 órától este 7 óráig, kedd-szombat 1 órától este 7 óráig, **Kutatószo-**ka: hétfő-szombat reggel 8-tól este 6 óráig.

X Szabás-varrás tanfolyam indul kezdők és haladók számára a Juhász Gyula Művelődési Otthonban (Vörösmarty u. 5. sz.) Jelentkezni lehet de. 10-12 és du. 2-5 óráig a művelődési otthon irodájában személyesen, vagy telefonon 20-26 sz. alatt.

X Felnttek táncanfolyama indul kezdők és haladók részére Zászló utca 2. szám alatt. Jelentkezni lehet naponta este 6-8 óra között. Oktató: Tiszayné Szabó Stefán.

KEPTÁR

Az Alföld festészetét a képzőművészeti kiállítás (Horváth M. utca 5.) Nyitva hétfő kivételével mindennap de. 10 órától este 18 óráig.

ALLATORVOSI INSPEKCIÓS SZOLGÁLAT

Szeged város területére
Január 9-től 16-ig este 6 órától reggel 6 óráig (vasár- és ünneppnap nappal is) elsősegély és nehézségi esetekre inspekció dr. Komáromi János állatorvos. Lakik: Kossuth u. 6. Telefon: 40-64.

Az állatorvos kiszállításáról a hívó fél köteles gondoskodni.

X Táncanfolyam indul kezdők és haladók részére a Vasutas Kultúrothonban január 14-től. A legmodernebb táncok tanítása a bluesstól a lipsvyig. Táncközpont: Kertész Éva. Jelentkezés a kultúrothonban naponta du. 2-8 óráig.

PARTHIREK

Szegeden a Politikai Akadémia soron következő előadását január 14-én, csütörtökön délután fél három órai kezdettel rendezzük meg a Szabadság Filmszínházban. Ez alkalommal ifj. Komócsin Mihály elvtárs, a városi pártbizottság első titkára tart előadást az MSZMP VII. kongresszusáról. Az előadást filmvetítés követi. Kérjük a hallgatók pontos megjelését.

Az Időszéri Kérdések tanfolyama és a Marxizmus-leninizmus tanfolyam I. és II. évfolyamának propagandistái részére január 13-án, szerdán délután két órai kezdettel előkészítő tartanak a Kálvin téri pártseké-

FELHŐS IDŐ, TOBB HELYEN HÁVÁZÁS

Várható időjárás vasárnap estig: túlnyomóan felhős idő, sok helyen havazással. Mérsékelt, időnként kissé élénk szél. A hőmérséklet csökken.

Várható legmagasabb napi hőmérséklet vasárnap minusz 2-5 fok között.

1960 január 10, vasárnap

MOZIK

Szabadság: fél 4, fél 6 és fél 8 órák: Anyegin. - Szines szovjet film. Korhatár nélkül ajánlott. Január 13-ig.

Vörös Csillag: 4, 6 és 8 órák: Láthatatlan kötélek. - Magyarul beszélő szines szovjet film. 10 éven alul nem ajánlott. Január 13-ig. Matiné: Fél 11 órák: Telhetetlen ménecske. - Szines magyar rajzfilm. Korhatár nélkül ajánlott.

Fáklya: Fél 4, fél 6 és fél 8 órák: Kopogd le a fán. - Szines amerikai film. - 14 éven alul nem ajánlott. Ma utoljára. Hétfőtől: Az én drága párom. - Magyarul beszélő szovjet film. 14 éven alul nem ajánlott. Január 13-ig. Matiné: Fél 11 órák: Utazás a világűrben. Kisfilm műsor. Korhatár nélkül ajánlott.

Postás Mozi: 5 és 7 órák: Emberi sors. Szovjet film. 10 éven alul nem ajánlott.

November 7. Művelődési Otthon, Ujszeged 4 és 6 órák: Hajszal. Szovjet film. Korhatár nélkül ajánlott.

Dugonics Mozi: 3, 5 és 7 órák: Csempészek. Uj magyar film. 14 éven alul nem ajánlott. Ma utoljára. Keddtől: Időzár. Nagysikerű angol film.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Ma, vasárnap délután 3 órák: Marica grófnő. - Laborfalvy-bérelt.

Ma, vasárnap este fél 8 órák: Marica grófnő. - Bérletszűnet. Hétfő: Szünnap.

Kedd este 7 órák: Marica grófnő. - Petöfi-bérelt.

Szerda este 7 órák: Köpeny - Bajazzók. Blaháné-bérelt.

Csütörtök este 7 órák: Marica grófnő. - Deryné-bérelt.

Péntek este 7 órák: Marica grófnő. - Móra-bérelt.

Szombat délután 3 órák: Köpeny - Bajazzók. - IV. Diák-bérelt.

Szombat este fél 8 órák: Hazudj igazat. - Somlai-bérelt. Bemutató-előadás.

Vasárnap délután 3 órák: Marica grófnő. - Szigligeti-bérelt.

Vasárnap este fél 8 órák: Hazudj igazat. - Bérletszűnet.

KAMARASZÍNHÁZ

Ma, vasárnap délután 3 órák és este 7 órák: A postamester.

Csütörtök este 7 órák: A postamester.

Szombat este 7 órák: Erdék-bázaság.

Vasárnap délután 3 órák: A postamester.

Vasárnap este 7 órák: Erdék-bázaság.

BÁBSZÍNHÁZ

Ma, vasárnap délelőtt 11 órák: János vitéz. - Csallavári-bérelt. Délután 3 órák: János vitéz. - Bérletszűnet.

MUZEUM

Fehértó élővilága, Szeged és a magyar irodalom 1848-tól napjainkig, Buda János képzőművészeti kiállítása, Régezzeti kiállítás. (Roosevelt tér). Nyitva hétfő kivételével de. 10 órától este 18 óráig.

SPORT

Ki volt 1959 legeredményesebb szegedi sportolója?

A Délmagyarország sportrovatában hétről hétre beszámolunk a különböző sportágak eseményeiről, egy-egy szegedi sportoló, vagy csapat kiváló eredményeiről. Az elmúlt esztendőben is sok sikert arattak sportolónk, éppen ezért most olvassunk a sor, hogy eldöntsük: ki volt Szeged városának legeredményesebb sportolója 1959-ben.

Kérjük a szurkolókat, a mellékelt szelvényre írják fel annak a három sportembernek nevét, akiket a legjobbaknak tartanak és a szelvényt borítékba téve, vagy levelezőlapra felragasztva sziveskedjenek január 15-ig, péntekig szerkesztőségünkbe beküldeni. Egy borítékban, vagy lapon csak egy szelvény küldhető be és egy-egy szelvényre három különböző nevet kérünk ráírni. Mindegyik beküldött név egy pontot számít majd. A szelvények név nélkül (aláírás nélkül) is beküldhetők. A címzésnél kérjük ráírni: Sport.

A szavazatok egyébként az alábbiakon kívül, bárkire tetszés szerint leadhatók. A választás bizonyára nem lesz könnyű az olvasók számára, hiszen sok jó sportember akad Szegeden. Éppen ezért tájékoztatásul közlünk néhány adatot.

Juszkó János kerékpáros, többszörös válogatott versenyző.

Kovács Sándor birkózó- és cselgáncs-versenyző, 1959-ben országos ifjúsági birkózóbajnokságot, két vidéki ifjúsági birkózó-bajnokságot, valamint ifjúsági és felnőtt vidéki cselgáncs-bajnokságot nyert.

Merényi Kálmán kosárlabdázó, a magyar válogatott csapat tagja volt. Nagy László asztaliteniszes, az országos ranglista nyolcadik helyezettje lett. Polyás Dániel labdarúgó, a Népssport értékelése szerint Grosics után az egyik legjobb magyar labdarúgó játékos volt.

Sonkó Klára kézilabdázó, az öt város tornájának Budapestben a legjobb kapusa volt és sok más alkalommal is figyelemre méltó teljesítményt nyújtott.

Sós Györgyné tekező, a világbajnokság harmadik helyezettje lett.

Trényi Imre atléta, kalapácsvető, 60 méteren felüli eredményeket ért el.

Uhrin György labdarúgó, biztoskezü kapusnak bizonyult.

Veres László labdarúgó, nemcsak a védelem oszlopa volt, erejéből, ügyességéből a gólvésére is tellett...

Számításba jöhetnek még többek között:

Babos Imre atléta, 10,7-es 100 m-es futó, Batki János birkózó, az utánpótlás válogatott keret tagja, Kiss Antal atléta, 40 m-en felüli díszkosztvető, Sarkány Ferenc tekező, a legjobb átlagot elért szegedi NB I-es játékos, Zsiga Rózi röplabdázó, a válogatott keret tagja, Villám György birkózó, az utánpótlás válogatott keret tagja.

M. K.

Az év legeredményesebb szegedi sportolói:

S-O-R-O-X-B-A-N

Palermóban néhány héttel ezelőtt csaknem meglincselt egy futballkapust, mert nem nagyon erőltette meg magát, hogy az ellenfél gólrátörő igyekezetét meg-hiúsítsa. Így természetesen gölöket is kapott, mire klubtársai nekirohantak, földre rántották, ütötték, verték és meg is taposták. A büntetőakcióba a nézők is beavatkoztak, s úgy helybenhagyták a kapust, hogy kórházba kellett szállítani. Ott kiderült, hogy nemcsak kéköld foltokat kapott az ütlegen kívül, hanem két készsúrás is. Az orvosok véleménye szerint hamarosan védhet ugyan, ha lesz kedve...

A SZEGEDI TEREMKÉZILABDA-BAJNOKSÁGBAN
ma, vasárnap tizenegy mérkőzést játszanak a csapatok reggel nyolc órától háromnegyed kettőig. Kiemelkedik a Szegedi Textilművek-Makói VSE női és a Szegedi Honvéd-Makói VSE férfi rangadómérkőzés. A női rangadó fél 10 órák, a férfirangadó pedig 12 órák kezdődik a Rókusi Tornacsarnokban. A többi mérkőzést is a tornacsarnokban játszzák a csapatok.

Iparvállalat keres mélyépítési tervek készítésében jártas
gépésztechnikust
és képzéssel, vagy nagyobb gyakorlattal rendelkező
anyagkönyvelőt.
Önéletrajzot „Azonnali belépés” jellegre a kiadóba kerünk.

DELMAGYARORSZÁG
a Magyar Szocialista Munkáspárt szegedi bizottságának és Szeged m. j. város tanácsának lapja
Megjelenik hétről héttel minden nap
Szerkesztő a szerkesztő bizottság Felelős szerkesztő Siki János
Szerkesztőség:
Szeged, Sztálin sétány 10.
Telefon: 35-35, 30-03, 40-80
Ejtszakai telefon: 35-06 és 34-39
Kiadó a Délmagyarország Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó Kalmár Jánosné
Kiadóhivatal:
Szeged, Klauzál tér 3.
Telefon 35-00 31-16
(Beküldött kéziratot nem örzünk meg és nem adunk vissza.)
A lapot nyomja
a Szegedi Nyomda Vállalat, Szeged, Kárász utca 9.
A lapot arusításban és előfizetésben a Csongrád megyei postahivatalok terjesztik. Előfizetési díj egy hónapra 11 Ft. Előfizethető bármely postahivatalnál és kézbesítőnél.

A városi tanács végrehajtó bizottsága felhívja mind-azokat, akik a népszámlálási összeírásból bármilyen ok miatt kimaradtak, hogy a tartózkodási helyük szerint illetékes kerületi tanácsnál, utólagos összeírást végezt.

legkésőbb 1960. január 30-ig jelentkezzenek

Építész-technikust
keresünk azonnali belépésre. Szegedi Ingatlankezelő Vállalat Jósika u. 21.

Nagy gyakorlattal rendelkező

gyors-és gépirót
keres állami vállalat. Postafiók 59.

A Szegedi Nemzeti Színház tenorszólam kiegészítésére

karénekeseket keres.
Jelentkezés 13-án déli 1 órák.

x Kispajtások Figyelem! 10-én vasárnap 10 órák a Postás Művelődési Otthonban mesedél-előtt. Bemutatásra kerülnek Séta az állatkertben, Vasgúró Gyurka, szines diafilmek. Szaválóverseny. Nem igaz. Mozgófilm. (Csokit lehet nyerni) Esedékes az 500-ik gyermek aján-dékozása.

Allami vállalat keres kar-bantartó-
műhely-vezetőt
szabógép-műszereszi és általános karbantartási ismerettel, valamint perfect gyors- és gépirót
Jelentkezéseket Postafiók: 24 alá kérjük.

Ez a DIVAT!

Női kabát és kosztium-különlégességek

DIVAT bemutatója

vasárnap du. 5 órák a

MODELL BOLT előtt

Kárász utca.

Az angol labdarúgó-válogatott és a Bolton Wanders középcsatára, a 34 éves Nat Lofthouse január 6-án bejelentette, hogy visszavonul. Lofthouse 33 alkalommal öltötte magára a válogatottmezt és 29 góllal terhelte meg ellenfele hálóját.